

حسین باقیز او غلو

من چیز نیمدن
پئرہ قویدوم دونیانی

Bir an ağrımasa ,bil, can üstədi
Hər an ağrıyırsa diridi şair.

کوچورن: شریفه جعفری

شالک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۶۸-۱۵-۱

ISBN: 978-964-2668-15-1

MƏN ÇİYNİM DƏN YERƏ QOYDUM DÜNYANI

HÜSEYN BAĞIR OĞLU

KÖÇÜRƏN:
ŞƏRİFƏ CƏ'FƏRİ
Edit:Hüseyin Rəzmi

من چینىمدىن يئرە قويىدوم دونيانى
حسين باقير اوغلو

كۈچۈرن: شريفه جعفرى
ائديت : حسين رزمى

انتشارات پيئار

۱۳۸۷

باقير اوغلو،حسين

من چینىمدىن يېرە قويدۇم دونياني /حسين باقير اوغلو،كۈچورن :شريفه

جعفرى

ص ٨٦ -- ٩٧٨-٩٦٤-٢٦٦٨-١٤-٨

فېبا

ترکى

تۈرى

عنوان اصلی Mən çinimdən yerə qoydum dünyani

شعر ترکى -جمهوري آذربایجان -قرن ٢٠ م

جعفرى شريفه ١٣٥٦ مترجم

ام ٢٢٦ ب/ ٣١٤ / LP -- ٨٩٤ / ٢٦١١

١٠٤٢٨٠٩

من چینىمدىن يېرە قويدۇم دونياني

حسين باقير اوغلو

Hüseyen Bağır oğlu

كۈچورن :شريفه جعفرى

köçürən:Şərifə Cəfəri

اندیت : حسین رزمى

Edit:Hüseyen Rəzmi

تىرازى: ١٠٠٠

sayı:1000

چاپ ايلى و دونه سى ١٣٨٧ ايلك

جلد : پىنار نشر انوى

ASBN:978-964-2668-16-8

شابك: ٩٧٨-٩٦٤-٢٦٦٨-١٤-٨

د ٥ يىر: ٢٣٠٠ تومۇن

Dəyər:2300 tūmən

يابىن ائوينىن تىلەfonuNlari : ٠٩١٢٣٤١٦١٨٣ - ٠٢٤١٤٢٢٠٢١٩

Yayın evinin tifunlari : 09123416183 - 02414220219

pinar_1384@yahoo.com

ÖN SÖZ

səni yazmaq olar mı? Səni kəlmə gücüylə göylərin
yeddi qatından yendirmək olarmı ? səni çicəklərin
boyasından tonqalların alovundan ,yağmurların
yanağından , dilsiz daşların havarından seçib göstərmək
olarmı şair!!...?

Yox, şerin mənəsi yalnız sən sən , sən insansan onda ki
insanlarla yaşayib , insanlara qoşulub , oturub-durub ,
deyib –gülürsən; ama yalnızlıq sənlə olub insanlarla
yaşaya–yaşaya ayrı yaşayırsan onlardan.

"adam kölgəsinə səsləmə məni
ağac kölgəsində günüm xoş keçir"

Bas bağırına sənlə ekiz gəlmış qəmi dincəl, qaladığın
tonqal içrə yan ucal , keflən . bu haldır , mələklikdir ;
qat bir –birinə yeddi göyləri ucal- ucal . həsrətin
çəkdiyin ləhzədir bu , bəh-bəh tam dəlilikdir , şairlikdir
bu .indisə vaxt o vaxtdı qap göydən yağan kəlmələri

yarat şerini , haçandan ürəyində göynəyən şe'ri indisə
yaz , boşald ürəyini .

" mən bu şe'ri gör haçandi ağlım kəsəndən yazıram... "

Yaz şe'rini sonra alınə alıb yen göylərdən , insanlara
qoşul. Yalnız deyəcəklər şair bir gözəl şer yazdı ; yoxsa
kimsə biləcək bu şer necə şer olub, şayir nə ağrılar
çəkib balasına xatır, kimsə biləcək tanrıının qucağında
ölüb – dirilməyini , keflənməyini a şayir!!...

Doğrusu şe'ri və şairi tərif etmək mümkün deyil ancaq
hərə öz bildiyi qədər öz anlamı qədər ona mə'na
bağışlayır, necə ki eşqi və aşiqi olduğu kimi kimsə
məna edə bilməyib naçar üç ... nuqtə qoymaqla özün
rahatlayib sözü sonuna buraxır .

Ama şairlərdə hamısı bir pillədə və dərəcədə
sayılmayırlar bir sıra şairlər pillələri bir –bir çıxıb
ustadlıq məqamına çatıb şer zirvəsində dayanıblar.

"Hüseyin bağır oğlu" bu hissə şairlərdəndir ki onun
yazdığı və yaratdığı şe'rler öz həqiqətin göstərib onu
oxuculara yaxşı tanıtdır .

Şair daşı dilə gətirib onla dərdləşir , həmən daş ki
milyonlarca insan onun yanından ötəri keçib gahdanda
heç onu görüb düşünmür.

Şair adı insanlar kimi deyil yalnız daşda daşlıq anlasın
bəzən o daşlarla elə dərdləşib onların içindəki sırrə əl
qatır ki adam inanmır daşda da bir belə söz olarmış
quru daşıyla bir belə sözlər və şe'rler yaratmaq olarmış.
Deməkindi hüseyin kimi göydən yağan daşları ayağının
altına yiğib göyə çatmağa pillə düzəldə ,yoxsa ramiz
kimi mənəməlik eləyən və özündən çıxan insanlara
qandırıa ki göyə atdığı daşlar bir gün göydən düşüb öz
başın yaracaq ya həman daş ona qəbir daşı olacaqdır.

"durub göy üzünə daş atan oğlan
Göy üzü daş saxlamaz

.....

Bir gün bu dünyada qəbir qazılsa
Bəlkə də baş daşın göydən düşəcək"

Hüseyn şe'rində göstərdiyi kimi çətinliklərlə,acılıqlarla
yağan daşların qarşısında yixılmayıb, sınmayıb,bəlkə
onlardan yaşayış dərsi alıb kamala çatıbdır, başına
yağan daşları səbirlə,insan sevərliklə kamal və ucalmaq
pilləsi edir:

Başına göylərdən yağan daşları ,
Bir –bir ayağımın altına yiğdim.
Qaldı aşağıda göyun quşları,
Göylərin uca bir qatına çıxdım.

Gəldi mələklərdən bir səs bir səda,
"tanrı səni seçdi ,səni bəyəndi" ...
Söylə günah dolu yerə əlvida
Gəl , gəl bu gördüğün göylər sənindi.

İndi yerdəkilər daş atır mənə ,
Söyürlər deyirlər düş gəl aşağı,
Elə bilirlər ki çıxməq asandı
Belə ucalara zalim uşağı.

Hüseyn bağır oğlu 1964 inci ildə naxçıvan da indi ki
(babək) rayonunun nehrəm kəndində anadan olub və
1987 inci ildə kənd təsərrufatı inistitotunu bitirib dir.
Hüseyn bağır oğlu özü deyir ki ana tərəfindən "mirzə

cəlil məhəmməd qulu zadə" ilə qohumdur və elə onun yazılarından çoxlu faydalayıb.

İndisə bu duygulu və nəcabətli şair naxçıvanın televizasində işləyir demək elə doğrusu bir şair kimi yaşayıb ömür sürür .

Ama bunu e'tiraf etməliyəm ki məni bu ön sözü yazmağa urəyimdən coşan kövrək duyğularım olduqca cisarət bağışlayıb əlimə qələm aldırlıblar.

axı ilk amacım yalnız şairin biyuqrafiyasın və onu oxuculara tanıtdırmaqıydır ama bir anda gözümü açıb gördüm duyğular məni elə tovlayıblar ki bu əlinizdə olan sözlər ürəyimdən axıb elə sadəcə kağız üstə düzülüb. Bildiyiniz kimi iran azərbaycanında türk ədəbiyatı öz doğal qaydasıyla və akademik öyrənilmədən yazılıb oxunur. ədəbiyatımız yalnız milli duygusu və əlaqələr vasitəsilə saxlanılıbdır ,artılmalıyam ki indisə get-gedə ədəbiyatçılarımızın çabaları kölgəsində bu qaydalı dili burada da uşaqlara və gənclərə hər yoluyla olmalı olsa yetirib və onlara öyrədirirlər ; çoxlu naşirlər və dərgilər və qəzetlər vasitəsilə orda çap olan kitabları burda da köçürüb , yayırlar. tehranda və azərbaycandə olan intişarat lar vasitəsilə çoxlu kitablar muasir və klasik yazıçıların əsərləri köçürülüb yayılıbdır.

bizə də bu imkan ələ düşəndən ələ dostların əməkdaşlığıyla ədəbiyatımızın və yazıçılarımızın tanımı və tanıtdırması bir istək sayılıb demək bu kitabdan sonra başqa köçürmələr iki əlifba da çapa və yayılmaqə hazırlanıbdır ki tanının lütfüylə yaxın gələcəkdə əlinizə çatdıracaqıq.

Ama bu şairi mənə tanıtdıran və onun əsərlərin əlimə çatdırınan "hüseyn rəzmi" dən ki özləridə məncə ustادlıq məqamındadır habelə üç şer kitabının da yazanıdırlar ((yarım yardımır, yarım yara- uçan quşlar sən oxuyan mahnilardır – sadə sən və gözəl bir salam kimi)) ürək evindən təşəkkürlər edib və minnətdarlığımı bilindirirəm ki məni bu əsərin köçürməsində və hazırlamasında əli açıqlıqla , sevincəklə yardım eləyib və elə bu kitabın edit eləyəni də özləri olublar.

Ulu tanrıdan bu əziz şairlərin hər ikisinə can sağlığı və xoş günlər arzulayıram.

Şərifə cə'fəri

اون سؤز

سنی یازماق اولامى؟ سنی کلمه گوجویله گؤیلرین يئدى قاتىندان
يىتىدирمك اولامى؟ سنی چىچكلىرىن بوياسىندان ، تونقاللارين آلووندان ،
ياغمورلارين ياناغىندان ، دىلسىز داشلارين هاوارىندان سنجىپ گۇستىرمك
اولامى شاعير !! ...

بوخ شعرين معناسى يالنىز سن سن ، سن اينسان سان اوnda كى
اينسانلارلا ياشايىب ، اينسانلارا قوشولوب ، اوتسوروب دوروب ، دئىيب
گولورسن . آما يالنىزلىق سنه اوlobe . اينسانلارلا ياشايىا - ياشايىا آىرى
ياشايىرسان اونلارдан .

«آدام كۈلگە سىنه سىلە مە منى ، آغاج كۈلگە سىنده گونوم خوش كېچىر »

باس باغرىنا سنه انكىز ڭالمىش غمى ، دىنجل ، قالادىغىن تونقال اىچره
يان ، اوجال ، كىنفلن بو حالدىر ، ملك لىكدىر . قات بىر - بىرىنە يىندى
گۈيلىرى ، اوجال ، اوجال حسرتىن چكدىين آن دىر بىر ، بە - بە تام
دىلىكىدىر ، شاعىرلىك دىر بىر .

ايندىسىه واخت او واختدى قاپ گۈيدن ياغان کلمه لرى، ياراد شعرينى ،
هاچان دان اورىيندە گوينەين شعرى ايندىسىه ياز؛ بوشالد اورەيىنى .

«من بو شعرى گور هاچاندى عاقلييم كىسىدىن يازىر ام ...» ياز سونرا شعرينى ألىنه آلىب يېن گوبلردن ، اينسانلارا قوشول . يالنىز دئىه حكىل شاعير بىر گۆزل شعر يازدى ، يوخسا كيمىسى بىلە جك بو شعير نىنجه شعير اولوب ، شاعير نه آغرييلار چكىپ ، بالاسينا خاطىر . كيمىسى بىلە جك تانرىنىن قوجاغىندا اۇلوب دىرىلمە يىنى ، كئفلىنمە يىنى آ شاعير !!! دوغروسو شعرى و شاعيرى تعريف ائتمك مومكۈن دئىليل آنجاق ھەرە اوز بىلدىي قىدەر و اوز آنلامى قىدەر اونو يازاراق اونا معنا باغيشلاپىر . نىنجه كى عشقى و عاشيقى اولدوغو كيمى كيمىسى معنا اندە بىلەمە يىب . ناچار ... نوقطە قويماقلا اوْزون راحاتلاپىپ سۆزۈ سونۇنا بورا خىر .

آما شاعيرلرده ھامىسى بىر پىللە دە و درجه دە سايىل ماپىلار ، بىر سىرا شاعيرلر پىللە لرى بىر - بىر چىخىپ ايندىسە اوستادلىق مقامىنا چاتىپ شعر زىروھ سىنده دايانيپىلار . «حسىن باقىر اوغلو» بو حىصە شاعيرلردن دىر كى اونون يازدىغى و يارادىغى شعرلر اوز حقىقتىن گؤسترىپ و اونو اوخوجويا ياخشى تائىتىدىرىر .

شاعير داشى دىلە گتىرىپ و اونلا دردىشىر، ھمان داش كى مىليونلارجا اينسان اونون يانىندان اوتىرى كىچىپ گاھدان دا هىچ اونو گۈرۈپ دوشۇنمور. شاعير عادى اينسانلار كيمى دئىليل يالنىز داشدا داشلىق آنلاسىن ؛ بعضا او داشلارلا ائلە دردىشىپ اونلارين اىچىنده كى سىرەرە ئىل قاتىر كى آدام اينانمىر داشدادا بىر بىلە سۆز اولارمىش . داشىلا نە سۆزلىر نە شعرلر ياراتماق اولارمىش ؟!

دئمك ايندى حسىن كيمى گۈيدىن ياغان داشلارى آياغىنinin آلتىنا يئغىب گويمە چاتماغا پىللە دوزە لدە ، يوخسا بؤيوک شاعير يىمىزرامىز روشن كيمى منم ليك ائلە يېن و اوزوندن چىخان اينسانلارا قاندىرا كى گويمە آتدىغى داشلار بىر گون گۈيدىن دوشوب اوز باشىن ياراچاق و يا ھمان داش اونا قېرىپ داشى اولا جاقدىر .

دوروب گۆئى اوزونە داش آتان اوغلان

حسین باقیر اوغلو اوزو دئدیی کیمی نهرملی میرزه جلیل محمد قولو زاده ایله آنا طرفیندن قوهوم دور و اونون يازى لاریندان، دوشونجه لریندن ده چوخ فایدالانیدیر .

ایندیسه بو دویغولو و نجابتلى شاعیر ناخجیوانین تئلئویزیاسیندا ایشله بیر دئمک ائله دوغروسو بیر شاعیر کیمی ياشاییب و عومور سورور. آما بونو اعتیراف ائتمەلیيم کى منى بو اون سۆزو يازماغا اورىيىمده ن جوشان كۈورك دويغولارىم منه اولدوچا جسارت باغيشلايىب اليمە قلم آلدىرييىلار ؛ ايلك آماجىم يالنىز شاعيرىن بىوگرافىياسىن يازىيپ ، اونو اوخوجولارا تائىتىديرماقىدىر ، بير آندا گۆزومو أچىپ گۇردوم دويغولار منى ائله تولوايىپ لار کى بو ألينىزدە اولان سۆزلاروە يىمىدىن آخىب وائلە ساده جە كاغاذ اوستە دوزولوب.

بىلدىينىز کىمى ایران آذربايچانىندا تورك ادبىاتى اوز دوغال قايداسىلا آكادمىك اوپىرنىلمە دن يازىلىپ اوخوتار كن آنا دىلىمېزىن ادبىاتى يالنىز مىللى دويغو و علاقەلر واسىطە سىلە ساخلانىلىر ، آرتىرمالىيام بوگون گئت - گئنە ادبىاتچىلارىمېزىن چابالارى كۈلگەسىنده قايدالى دىلىمېز گنج لره و اوشاقلارا اوپىرە دىلىر .

چوخلۇ ناشىرلەر و درگى لر ، قىزىت لر توسىسو طوايىلە اورادا چاپ اولان كىتابلارى بوردا دا كۈچوروب و يايىرلار، تھراندا و آذربايچانىن شەھرلریندە اولان انتشاراتلار توسىسو طوايىلە چوخلۇ كىتابلار معاصر و كلاسيك يازىچىلارين اثرلىرى كۈچورولوب و يايىلىپىدىر . بىزە ده بو ايمكان ائله دوشىندن ائله دوستلارين امكداشلىقى ايله ادبىاتىمېزىن و يازىچىلارىمېزىن تانيماسى و تائىتىديرماسى بير ايستك سايىلىپ و ايندىسە بو كىتابدان سونرا باشقا كۈچورمه لر ايكى الفبا ايله (لاتين و عرب) ألفباسىلا چاپا و يايىلماغا حاضىرلانيپىدار كى تانرىنinin لوطفىلە گلە جىكە الينىزه چاتىرىپا جاييق .

گئی اوزو داش ساخلاماز

بیر گون بو دونيادا قبیر قازيلسا
بلکه ده باش داشين گؤيدن دوشە جك .

حسين شعرىنده گوستردىيى كىمى چتىنىك لرلە ، آجىلىقلاڭلارلا ياغان
داشلارين قارشىندا يىخىلمايىپ، سىنمايىپ بلکە اونلاردان ياشايىش
درسى آلدىقدا كامالا چاتىبىدىر او باشىنا ياغان داشلارى دۆزۈملە ، اينسان
سئورلىك لە كامال و اوجالماق پىللە سى اندىر .

باشىما گۇيلردن ياغان داشلارى ،
بىر - بير آياغىمىن ألتىنا يېغدىم .
قالدى آشاغىدا گۈيون قوشلارى ،
گۈيلرلەن اوجا بير قاتىنا چىخدىم .

گلدى ملكلەرنى بير سىن بير صدا ،
" تانرى سنى سىنچى ، سنى بە يندى " ...
سۈپىلە گوناھ دولو يېرە ألويداع
گل ، گل بولۇردو يۈرۈن گۈيلر سىن دى .

ايىندى يېرە كىلىر داش آتىر منه ،
سۈپۈرلەر دىيېرلەر دوش گل آشاغى ،
انلە بىلىرلەر كى چىخماق آساندى
بىلە اوجالارا ئالىيم اوشاغى .

حسين باقىر اوغلو ۱۹۶۴ اينجى ايىدە ناخجىوان دا ايىندى كى (بابك)
رايونونون نەھەرم كندىنده آنادان اولوب و ۱۹۸۷ اينجى ايىدە كند تصرفاتى
انىستيتوتونو بىتىرىپ .

اما بو شاعيرى منه تانيتديران و اونون اثرلرین منيم اليمه چاتديران «حسين رزمى» دن کى منجه شعرىدە اوستادلىق مقامى اولدوغو حالدا اوج شعر توپلوسو كىتابى نىن دا يازانى دىلار «يارىم ياردىر ، يارىم يارا - اوچان قوشلار سن اوخويان ماھنى لاردىر- ساده سن و گۈزل بىر سلام كىمى» اورك انويندن تشىكىور لر اندىب و مىنتدارلىغىمى بىلدىرىيرم كى منى بو اثرين كۈچورمه سى و چاپا يېتىرمە سىينىدە ئى آچىقلىقاڭلا و سۇنىنجىكلە ياردىم اندىب ھا بئلە بو اثرين اندىت ائله يەنى دە اۋزلىرى اولوبىلار اولو تانرىدان بو عزيز شاعيرلرین هر ايکى سينه جان ساغلىغى و خوش گونلر آرزولايرام .

شرىفه جعفرى

BADAM AĞACININ AĞ ÇİÇƏKLƏRİ

HƏKİM ADİL QƏMBƏR OĞLUNA

Düşür ovsununa adam ağacın ,
ilahi, sehrinə bax çiçəklərin .
Gəlin tək bəzəyib badam ağacın
Badam ağacının ağ çiçəkləri.

Məst elər dəlisov küləkləri də,
Endirər göylərdən mələkləri də,
insafa gətirər fələkləri də,
Badam ağacının ağ çiçəkləri.

Kimin sevgisidir belə gül açıb?
Nəyin həsrətidir belə dil açıb?
Bəlkə göy üzünə yer könül açıb;
Badam ağacının ağ çiçəkləri.

Günəşin gül açan nurudu bəlkə,
Nənəmin ağappağ ruhudu bəlkə,
Torpağın işıqlı şe'ridi bəlkə,
Badam ağacının ağ çiçəkləri.

Arzular da belə ağ olaydı kaş,
Dünya ağ çiçəkli bağ olaydı kaş,
Qişda da gül açıb,sağ olaydı kaş
Badam ağacının ağ çiçəkləri.

بادام آغاجى نين آغ چىچكلىرى

حكيم عاديل قمبر اوغلونا

دوشور اووسونونا آدام آجاجىن
ايلاھى ، سئحرىنه باخ چىچكلىرىن
گليلن تك بزه يىب بادام آجاجىن
بادام آغاجى نين آغ چىچكلىرى .

مست اندىر دلى سۇو كولك لرى ده ،
ائندىرير گۈيىلردىن ملكلىرى ده ؟
ايىصافا گتىرر فلكلرى ده ؟
بادام آغاجى نين آغ چىچكلىرى .

كىيمىن سئوگىسى دىر بئله گول آچىب ،
نه يىن حسرتى دىر بئله دىل آچىب ؟
بلkeh گۈئى اوزونه يئر كۈنۈل آچىب ؟
بادام آغاجى نين آغ چىچكلىرى .

گونشىن گول آچان نورودو بلkeh
ننەمىن آغ آپياڭ روحودو بلkeh ؟
تورپاغىن ايشىقلى شعرىيدى بلkeh
بادام آغاجى نين آغ چىچكلىرى .

آرزو لاردا بئله آغ او لايدى كاش ،
دونيا آغ چىچكلى باغ او لايدى كاش ،
قيشدادا گول آچىب ، ساغ او لايدى كاش ،
بادام آغاجى نين آغ چىچكلىرى .

İNSANA İNSANI SEVMƏK QALACAQ

Sevmeyənlər şeytan olub gedəcək,
Yerdən olub , göydən olub gedəcək,
Əvvəl –axır insan özü biləcək-
İnsana insanı sevmək qalacaq.

Tanrı nəfəsilə dirilib bu söz,
Sevən ürəklərdə durulub bu söz,
Bir şair səsilə dərilib bu söz -
İnsana insanı sevmək qalacaq.

Bunu yetimlərin göz yaşı deyir,
Bunu məzarların baş daşı deyir,
Bunu bu dağların yaddaşı deyir,
İnsana insanı sevmək qalacaq.

İnsanlıq göyərən adayam deyən,
Şeytan səsləyəndə, "burdayam " deyən,
Adam yeyə-yeyə adamam deyən. –
İnsana insanı sevmək qalacaq.

Sevmeyənlər şeytan olub,gedəcək,
Bir ilahi meydan olub gedəcək,
Sevənlər əbədi mələk qalacaq,
İnsana insanı sevmək qalacaq.

اینسانا اینسانی سئومک قالاچاق

سئومه ینلر شیطان اولوب گنده جک،
یندن اولوب ، گؤیدن اولوب گنده جک-
او اخیر اینسان اوزو بیله جک-
اینسانا اینسانی سئومک قالاچاق.

تانرى نفسيله ديريليب بو سؤز،
سئون اور كلرده دورولوب بو سؤز،
بىر شاعير سسىله دريليب بو سؤز-
اینسانا اینسانی سئومک قالاچاق.

بونو يئىيم لرين گۆز ياشى دئىير،
بونو مزارلارين باش داشى دئىير،
بونو بو داغلارين يادداشى دئىير-
اینسانا اینسانی سئومک قالاچاق.

اینسانلىق گؤىيەرن آدایام دئىن ،
شیطان سىسلە يىنده، «بوردايام» دئىن،
آدام يئىه- يئىه آدامام دئىن-
اینسانا اینسانی سئومک قالاچاق.

سئومه ینلر شیطان اولوب گنده جک،
بىر ايلاھى ميدان اولوب گنده جک
سئونلر ابدى ملك قالاچاق،
اینسانا اینسانی سئومک قالاچاق.

Şair

Demə:"ağrın alım, haran ağriyır,
Yaran yoxdur, deyim , yaran ağriyır".
Eh, Mənim hər yerim , hər an ağriyır,
Dünyanın ağriyan yeridi şair.

Qəlbində dil açıb, söz can istədi,
Hər sözü bir gündə yüz can istədi,
Bir an ağrımasa ,bil, can üstədi,
Hər an ağriyırsa diridi şair.

Gəzməz bəxt öndən qaravaş kimi,
Yaşar öz ömrünü bir savaş kimi,
Kiminsə başına düşür daş kimi
Kiminsə gözünün nurudu şair.

İnsan eşq oduna qalanaydı kaş,
Sevgisiz daş olub qaralaydı kaş,
Daş atıb deyirlər "bulanaydı kaş,"
Görürlər bulaq tək durudu şair.

Sağaldıb sağalmaz söz yarasını,
Qovdu neçə qərib könlün yasını,
Alıb bu dünyanın hər bəlasını,
Onu dərd- bəladan qorudu şair.

Qış günü dostlara yaz olan odur,
Sönən ocaqlarda köz olan odur,
Təşnə dodaqlara söz olan odur,
Tanrıının açılmaz sırrıdi şair.

شاعیر

دئمه آغرين آليم ، هاران آغريبر ،
ياران يو خدور ، دئييم ياران آغريبر ،
ائح ، منيم هر يئريم ، هر آن آغريبر ،
دونيانين آغريبيان يئريدى شاعير .

قلبيinde ديل آچىب ، سؤز جان ايسته دى ،
هر سؤزو بير گونده يوز جان ايسته دى ،
بير آن آغريماسا ، بيل ، جان اوسته دى ،
هر آن آغرييارسا ديرىدى شاعير .

گزمز بخت اونوندە قاراواش كىمى ،
ياشار اوز عومرونۇ بير ساواش كىمى ،
كىميينسە باشينا دوشىر داش كىمى ،
كىميينسە گۈزۈنۈن نورودو شاعير .

اينسان عشق او دونا قالانىدى كاش ،
سئوگىسيز داش اولوب قارالايدى كاش ،
داش آتىب دئىيرلر «بولانايدى كاش» ،
گۈرۈرلر بولاق تك دورودو شاعير .

ساغالدىپ سا غالماز سؤز ياراسىنى ،
قوودو نئچە غريب كۈنلۈن ياسىنى ،
آلىپ بودونيانين هر بلاسىنى
اونو درد بلادان قوروودو شاعير

قيش گونو دوستلارا ياز اولان او دور ،
سۈنن او جاقلارا كۆز اولان او دور ،
تشىنه دو داقلا را سؤز اولان او دور ،
تائزىنин أچىلماز سىرىدى شاعير .

ÖMÜR UZAQLARDA QALDI

Gah gözə görünər , gah gözdən itər,
Ömür uzaqlarda xaldı beləcə.
Nə harayım çatar , nə ünüm yetər ,
Ömür uzaqlarda qaldı beləcə .

Bir günü cırdanla oduna getdi,
Bir günü ilk eşqin adına getdi,
Bir günü fələyin badına getdi,
Ömür uzaqlarda qaldı beləcə .

Ağlımı başıma yiğana kimi ,
Tanrıının isteyin duyana kimi,
Könlümü sahmana salana kimi,
Ömür uzaqlarda qaldı beləcə .

Gah gözə görünər ,gah gözdən itər,
Nə harayım çatar,nə ünüm yetər,
Bu da bir zülümdu ölümdən betər,
Ömür uzaqlarda qaldı beləcə .

عومور اوزاقلاردا قالدى

گاھ گۈزە گۈرۈنر ، گاھ گۈزىن ايتىر ،
عومور اوزاقلاردا خالدى بىلە جە ،
نه هارايىم چاتار ، نه اوونوم يېتىر ،
عومور اوزاقلاردا قالدى بىلە جە .

بىر گۇنو جىير تدانلا اودونا گىتتىدى ،
بىر گۇنو اىلك عشقىن آدىينا گىتتىدى ،
بىر گۇنو فله يىين بادىينا گىتتىدى ،
عومور اوزاقلاردا قالدى بىلە جە .

عاقلىيمى باشىما يېغانان كىمى ،
تانرىنinin اىستەيىن دويانا كىمى ،
كۈنلۈمۈ ساھمانا سالانا كىمى ،
عومور اوزاقلاردا قالدى بىلە جە .

گاھ گۈزە گۈرۈنر ، گاھ گۈزىن ايتىر ،
نه هارايىم چاتار ، نه اوونوم يېتىر ،
بودا بىر ظولومىدو ، اولومىدىن بىتىر ،
عومور اوزاقلاردا قالدى بىلە جە .

BU DÜNYA DÜŞMƏN EVİDİ

Küssən özündən küs, özgədən küsmə ,
Kəndir kəsənlə də salamı kəsmə ,
Tanrı ətəyindən əlini üzmə,
Ağlama bu,dünya düşmən evidi.

Daşlara çatarmı bir qəlbin səsi,
Daşa nə gərəkdi könül nəgməsi,
Nə bir qapısı var , nə pəncərəsi,
Ağlama,bu dünya düşmən evidi.

Qonaq saxlasa da, qədrini bilməz,
Bu dostdu , düşməndi , yerini bilməz,
Göl suyu – göz yaşı fərqini bilməz,
Ağlama,bu dünya düşmən evidi.

Bilməzdim , sən belə qəribsən , könül ,
Bu qəriblikdə nə görübən könül?
Bəyəm sən bu qədər hərifsən , könül,
Ağlama bu dünya düşmən evidi.

Yüz yerdən sindirib əyəcək səni,
Elə öz əlinlə döyəcək səni,
Bir gün"acam"deyib,yeyə cək səni,
Ağlama bu dünya düşmən evidi.

بو دونيا دوشنمن انوي دي

کوسسین ، اوْزوندن کوس ، اوْزگه دن کوسمه ،
کندیر کستله ده سالامی کسمه ،
تانری أته يىندن ألينى اوْزمە ،
آغلاما، بو دونيا دوشنمن انوي دي .

داشلارا چاتارمى بير قلبىن سسى ،
داشا نه گركدى كۈنول نغمه سى ،
نه بير قاپىسى ، وار نه پنجرە سى ،
آغلاما، بو دونيا دوشنمن انوي دي .

قوناق ساخلاسادا ، قدرىنى بىلمز ،
بو دوستدو ، دوشنمندى ، يېرىنى بىلمز ،
گۈل سوييو - گۈز ياشى ، فرقىنى بىلمز ،
آغلاما بو دونيا دوشنمن انوي دي .

بىلمىزدىم سن بىنله غريبىسن ، كۈنول ،
بو غريبيلىكده نه گۈرۈبسىن كۈنول ،
بهيم سن بو قدر حريفىسن كۈنول ،
آغلاما، بو دونيا دوشنمن انوي دي .

يۇز يېردىن سىندىريپ أىيەجك سنى ،
ائىله اوْز ألينله دوييەجك سنى ،
بىر گون «آجام» دئىيپ ، يېيەجك سنى ،
آغلاما، بو دونيا دوشنمن انوي دي .

GƏLİRƏM

Ovçu fələk saldı tora günləri,
Bələyə bilmədim nura günləri.
Qanımı qaraldan qara günləri,
Bəyaz kəfən kimi geyib gəlirəm.

Hər üzə gülənə gül uzatmırıam,
Qibləsiz mənzilə yol uzatmırıam,
Özgə süfrəsinə əl uzatmırıam,
Mən öz ürəyimi yeyib , gəlirəm.

Yuxarı qalxmadı bir yol qaşları,
Bəs haçan dəyəcək o kal başları,?
Yoldaş olsun deyə bu yol daşları,
Sözümü daşlara deyib gədirəm.

Gəlmədim Adəmlə deyişmək üçün,
Gəldim bu şeytanla döyüşmək üçün.
Mən hər gün havamı deyişmək üçün,
Gedib o dünyaya dəyib , gəlirəm.

گلیرم

اووچو فلك سالدى تورا گونلرى
بەله يە بىلمە دىم نورا گونلرى،
قانىمى قارالدان قارا گونلرى،
بىاض كفن كىمى ئىنېب گليرم.

ھر اوزە گولە نە گول اوزانميرام،
قىيلە سىز منزىلە يول اوزانميرام،
اوزگە سفرە سىنه أىل اوزانميرام،
من اوز اورە يىمىي يىنېب گليرم.

يۇخارى قالخىمادى بىر يول قاشلارى ،
بس هاچان دنيه جك او كال باشلارى ،
يولداش اولسون دىيە بو يول داشلارى،
سۈزۈمۈ داشلارا دئىسب گليرم.

گلمە دىم آدمە دئىشىمك اوچون،
گلدىم بۇ شىطاناڭلا دؤيوشىمك اوچون،
من هر گون ھاومى دە يىشىمك اوچون،
گندىب او دونيايا دە يىب گليرم.

MƏN ÇİYNİMDƏN YERƏ QOYDUM DÜNYANI

Uzun çəksə ,çəkər yüz il ömrümüz,
Külə döner bir gün bu gül ömrümüz ,
Bölnübdü fəsil- fəsil ömrümüz,
Hər ömürün bir yazı var ,bir qışı.

Meyvə dəyməz gün dəyməyən budaqda,
Söz küt gedər közərməyən dodaqda,
Kimi yaşar düşüncə dən uzaqda,
Kimin düşüncədən sınar bir qaşı.

Əcel hər gün bərəyə bir daş atar,
Dağ diksinər , dərəyə bir daş atar,
Bu dünyadan hərəyə bir daş çatar,
O da olar kədərlı qəbir daşı.

Nə qarğıdım, nə də öydüm dünyani,
Necə varsa, elə duydum dünyani,
Mən ciynimden yerə qoydum dünyani,
Bir gün gəlib yiye dorar bir naşı.

من چىينىمدن يئرە قويىدوم دونييانى

اوزون چكىسى ، چكىرى يۈز اىل عۇمرۇمۇز ،
كولە دۇنلىرى بىر گۈن بو گۈل عۇمرۇمۇز ،
بولۇنوبىدو فصىيل - فصىيل عۇمرۇمۇز ،
ھو عۇمۇرون بىر يازى وار بىر قىشى .

مئيۇھ دەيمىز گۈن دەيمەين بوداقدا ،
سۆز كوت گىندر كۈزۈرمەين دوداقدا
كىمى ياشار دوشۇنچەدن اوزاقدا ،
كىيمىن دوشۇنچەدن سىنار بىر قاشى .

أجل هەر گۈن بىر يە بىر داش آتار ،
داغ دىكىسىنر درە يە بىر داش آتار
بو دونيادان ھەرە يە بىر داش چاتار ،
اودا اولار كىدرلى قېير داشى .

نه قارغىدىم ، نە دە اويدوم دونييانى
نېجە وارسا ، ائله دويىدوم دونييانى .
من چىينىمدن يئرە قويىدوم دونييانى ،
بىر گۈن گلىپ يى يە دورار بىر ناشى .

QAR HAVASI

Sazağı könlümü göynədən bulud
Sənin gözlərinə kölgə salıbdı.
Kölgəsi ömrümü hey didən bulud,
Gözlərini gör nə kökə salıbdı.

Qara gözlərnidə qəm yuvası var,
Qoymaz duyğularım daha dil açsın.
Qəmli gözlərində qar havası var,
Qoymaz bu sevginin yazı gül açsın.

Bu yaz dağlarda da qar havası var,
Bu yaz dağların da daşı gül açmaz,
Mənim taleimdə qar havası var,
Mənim gözlərimin yaşı gül açmaz.

Üməd yox, güman yox sevinci, qəmi
Səninlə bir daha yaşamaq üçün.
Elə bir bəhanə tapmaqda olmur,
Bu gündən sabaha yaşamaq üçün.

قار هاواسى

سازاغى كؤنلومو گۈينەدن بولود،
سەنин گۈزلىرىنە كولگە سالىيدى.
كۈلگەسى عومرۇمۇ هەئى دىدىن بولود،
گۈزلىرىنى گۇر نە كۆكە سالىيدى.

قارا گۈزلىرىنە غەم يوواسى وار،
قويماز دويغولاريم داها دىيل آچسىن،
غىلى گۈزلىرىنە قار هاواسى وار،
قويماز بو سەنۋىگى نىن يازى گول آچسىن.

بو ياز داغلاردادا قار هاواسى وار،
بو ياز داغلارين دا داشى گول آچماز،
منىم طالىعىمده قار هاواسى وار،
منىم گۈزلىريمىن ياشى گول آچماز.

اوەمود يوخ، گومان يوخ سەنۋىنجى، غمى،
سەنینلە بىر داھا ياشاماق اوچون.
ائىلە بىر بەھانە تاپماق دا اولمۇر،
بو گۈندىن صاباحا ياشاماق اوچون.

HAMI ELƏ BİLİR

Yenə boş başların şöhrət havası,
Soyuq ürəklərə gətirir təbi.
Hamı elə bilir onun babası,
Ya Qoç Koroğludu, ya Qaçaq Nəbi.

Kimsə iyə durmur Keçəl Həmzəyə,
Heç kəsin keçəllik həvəsi yoxdu,
Hamı pələng kimi çıxır gəzməyə.
Guya ki, Həmzənin nəvəsi yoxdu.

Hamı öz şöhrətsiz adından qaçıր,
Özünə şöhrətli ad gəzir indi.
Deyir koroğlunun qoç nəvəsiyəm,
Həmzənin nəvəsi şad gəzir indi.

Belə boş başlara gül səpən dünya,
Aldadır, oynadır, dolayır yenə,
Gül ilə gözlərə kül səpən dünya,
Köhnə quyruğunu bulayır yenə.

Yenə boş başların şöhrət havası,
Soyuq ürəklərə gətirir təbi,
Hamı elə bilir onun babası,
Ya Qoç koroğludu, ya qaçaq nəbi.

هامى انله بىلىر

يئننه بوش باشلارين شؤهرت هاواسى،
سویوق اور كلره گتىرىر تبى،
هامى انله بىلىر اوونون باباسى،
يا قوج كور اوغلودو، يا قاچاق نبى.

كيمسه يىيه دورمور كىچل حمزه يه،
هنج كسىن كىچل لىك هاواسى يوخدو.
هامى پلنگ كىمى چىخىر گزمه يه،
گويا كى ، حمزه نىن نوه سى يوخدو.

هامى اوز شؤهرت سىز آدیندان قاچىر،
اوزونه شؤهر تلى آد گزىر ايندى،
دىئير كور اوغلونون قوج نوه سى يەم،
حمزه نىن نوه سى شاد گزىر ايندى.

بنله بوش باشلارا گول سپن دونيا،
آلدادر، اوينادير، دولايير يئننه،
گول ايله گوزلره كول سپن دونيا،
كؤھنه قويروغۇنو بولايير يئننه.

يئننه بوش باشلارين شؤهرت هاواسى،
سویوق اور كلره گتىرىر تبى،
هامى انله بىلىر اوونون باباسى،
يا قوج كور اوغلودو، يا قاچاق نبى.

ÖZÜN ÇAT DADIMA

Özün çat dadıma , qoyma ,ilahi,
Bulandı bu ruhum , duru qalmadı,
Mən də bir bəndənəm ,qıyma ,ilahi,
Ta mənim cismimdə ruhum qalmadı.

Təkcə mən qərq oldum dəryada yenə,
Təkcə mən çıxmadım sulardan quru.
Heç açıb dərdimi deməzdim sənə,
Adamlar olsayıdı sulardan duru.

Dil tapa bilmədim mələklərinən,
Alıb aparmadı mələklər məni.
Ötdü ömrüm –günüm küləklərinən,
Oynatdı xəzəl tək küləklər məni.

Daha unutmuşam arzuları da,
Daha düz gəlmirəm bu yer üzүnən,
Alnıma yazılan yazıları da,
Yuyub- aparıbdı bu tər özünen.

Özün çat dadıma, qoyma, ilahi,
Bulandı bu ruhum, duru qalmadı.
Mən də bir bəndənəm, qıyma ilahi.
Ta mənim cismimdə ruhum qalmadı.

اوزون چات داديما

اوزون چات داديما ، قويما ايلاهي،
بولاندى بو روحوم ، دورو قالمادى،
من ده بير بندەنم، قييما ، ايلاهي ،
تا منيم جيسمييده روحوم قالمادى.

تكجه من غرق اولدوم دريادا يتنه،
تكجه من چيخامادييم سولاردان قورو،
هئچ آچىب درديمى دئمزىديم سنه،
آداملار اولسايدى سولاردان دورو.

ديل تاپا بىلمە ديم ملكلرينىن ،
آلېب آپارمادى ملكلر منى .
اوتدو عومروم گونوم ، كولك لرينىن ،
اويناتدى خزل تك كولك لر منى.

داها اونوتموشام آرزولاري دا،
داها دوز گلمىيرم بو يېرى اوزوين .
آلنيما يازيان يازى لاري دا،
يويوپ - آپارىيدى بو تر اوزوين.

اوزون چات داديما ، قويما ايلاهي،
بولاندى بو روحوم ، دورو قالمادى،
من ده بير بندەنم، قييما ، ايلاهي ،
تا منيم جيسمييده روحوم قالمادى.

NƏ YAZSAM, NƏ YAZSAM, ŞERDİ DAHA

Bu nurlu göy üzü üzümdən nurlu,
Sözlər piçıldayır sözümdən nurlu,
Ürəyimdən odlu , gözümdən nurlu,
Nə yazsam , nə yazsam , şerdi daha.

Nəfəsim ətirli meh ilə birgə
Əsəndə , araz da durula bircə,
Gözümdə səhərə şəh ilə birgə,
Nə qalsa , nə qalsa , şerdi daha.

Sönüb ulduz kimi bir qız ömrümdə ,
Mənə ömür deyil onsuz ömrüm də ,
Onun göz yaşında ucuz ömrümdə ,
Nə varsa, nə varsa, şerdi daha.

Açılmaz hər çiçək , hər gül dan üzü,
Hayıfsan urəyim, hər gün dan üzü.
Gözümdən könlümə, hər gül dan üzü,
Nə yağsa, nə yağsa, şerdi daha.

Bu nurlu göy üzü üzümdən nurlu,
Sözlər piçıldayır sözümdən nurlu,
Ürəyimdən odlu , gözümdən nurlu,
Nə yazsam , nə yazsam , şerdi daha.

نه يازسام ، نه يازسام شعردي داها

بو نورلو گؤى اوزو اوزومدن نورلو،
سوزلر پيچيلدا يير سوزومدن نورلو،
اوره ييمدن اودلو، گوزومدن نورلو،
نه يازسام ، نه يازسام شعردي داها.

نفسيم عطيرلى منح ايله بيرگه،
اسنده، آرازدا دورولا بيرجه،
گوزومده سحره شتح ايله بلكه،
نه قالسا، نه قالسا شعريدى داها.

سونوب اولدوز كيمى بير قيز عومرومده،
منه عومور دئيل ، اونسوز عومرومده،
اونون گوز ياشيندان اوجوز عومروم ده
نه وارسا، نه وارسا شعريدى داها.

آچيلماز هر چيچك، هر گول دان اوزو،
حاييفسان اوره ييم ، بير گول ، دان اوزو،
گوزومدن كونلومه هر گون دان اوزو،
نه ياغسا، نه ياغسا، شعردي داها

بو نورلو گؤى اوزو اوزومدن نورلو،
سوزلر پيچيلدا يير سوزومدن نورلو،
اوره ييمدن اودلو، گوزومدن نورلو،
نه يازسام ، نه يازسام، شعردي داها.

BAXIŞIM GÜL AÇMIR YANAĞIN ÜSTƏ

Yəqin nəfəsindən şaxta gəlibdi,
Baxışım gül açmir yanağın üstə.
Ox kimi dəyirəm gözünə hər gün,
Adım zəhər dadır dodağın üstə,

Bir ömür sürmədi bu eşqin ömrü,
Çaşib yaşayıram bu çəşqin ömrü,
Sənin ürəyində ,yar, eşqin ömrü,
Bir şəh ömürüymüş yarpağın üstə.

Bu sevda gözümü tor kimi örtdü,
Həsrətin qəlbimi qar kimi örtdü,
Nahaq yaşıł-yaşıł nəgmələr ötdüm,
Yarpağı saralmış budağın üstə.

Qışla ölüb gedən yazla dirilsə,
Xoş halına könül sazla dirilsə,
Şerlə yaşarmı – sözlə dirilsə-
Bu sevgi bu gündən varağın üstə.

باخیشیم گول آچمیر یاناغین اوسته

یقین نفسیندن شاختا گلیبیدی،
باخیشیم گول آچمیر یاناغین اوسته.
اوخ کیمی ده بیرم گؤزونه هر گون،
آدیم زهر دادیر دوداغین اوسته.

بیر عؤمور سورمه‌دی بو عشقین عؤمرو،
چاشیب یاشایبرام بو چاشقین عؤمرو،
سنین اوریینده یار عشقین عؤمرو،
بیر شئح عؤمورویوش یار پاغین اوسته.

بو سنودا گؤزومو تور کیمی افرتدو،
حسرتین قلیمی قار کیمی افرتدو
ناحاق یاشیل-یاشیل نغمه لر اوتدوم،
یار پاغی سارالمیش بوداغین اوسته.

قیشلا اولوب گئدن یازلا دیریلسه،
خوش حالینا کؤنول سازلا دیریلسه،
شعرله یاشارمی - سؤزله دیریلسه -
بو سئوگی بو گوندن واراغین اوسته.

NƏ DEYİR

Çöldə çəməndə yaz günü
Açan gül-çiçək nə deyir?
Qonub çiçəkdən çiçəyə
Xallı kəpənək nə deyir?

Öyrənək quşların dilin
Dağların daşların dilin
Yağan yağışların dilin
Öyrənək , bilək nə deyir?

Axar sulara qarışaq ,
Biraz da söz söz danışaq,
Yaşıl yarpaqdan soruşaq
Bu əsən külək nə deyir?

Gel belə çatma qaşını ,
At bu dünyanın daşını,
Köksümə endir başını
Dinlə gör ürək nə deyir .

نه دئییر

چؤلده چمندە ياز گونو
آچان گول-چيچك نه دئیير؟
قونوب چيچكدن چيچه يه
خاللى كپنك نه دئیير؟

اویرەنك قوشلارين ديلين
داغلارين داشلارين ديلين
ياغان ياغيشلارين ديلين
اویرەنك ، بىلك نه دئیير؟

آخر سولارا قارىشاق ،
بىر آزدا سؤز سوز دانيشاق،
ياشىل يارپاقدان سوروشاق
بو أسن كولك نه دئیير؟

گل بىله چاتما قاشىنى ،
أت بو دونيانين داشىنى،
كۈكسومە ائندىر باشىنى
دىنلە گۈر اورك نه دئیير .

GÖRÜNÜR

Bir qocanın dediklərindən

Yaş ötdükcə bu dünyadan
O dünyaya iz görünür .
Daha bizim bu dünyada
Yerimiz lap az görünür .

Çıxıb durmaz yolumuzda ,
Oğlumuzda , qızımızda,
Sağımız da, solumuz da,
Nəvələr tez- tez görünür.

Bizə layla çalan dillər ,
Əlimizdən tutan əllər,
Uşaqlıqda qalan günlər,
Hər şeydən əziz görünür.

Biz də gördük sonumuzu,
Ən sonuncu donumuzu.
Qızdırınmır canımızı ,
Günəş də bum buz görünür.

گۈرۈنۈر

بىر قوجانىن دىنىكلىرىندن

ياش اوەتىدو كجه بۇ دونيادان
او دونيابا اىز گۈرۈنۈر .
داها بىزىم بۇ دونيادا
يىرىمىز لاب آز گۈرۈنۈر .

چىخىپ دورماز يولوموزدا ،
اوغلو موزدا ، قىزىمېزدا ،
ساغىمېزدا ، سولوموزدا ،
نوه لر تئز - تئز گۈرۈنۈر.

بىزه لايلا چالان دىللر ،
أىيمىزدىن توتان أللر ،
او شاقلىقىدا قالان گونلر ،
هر شىئىدىن عزيز گۈرۈنۈر.

بىز ده گۈردو ك سوتوموزو ،
أن سوتونجو دوتوموزو .
قىزدىرانمیر جانىمېزى ،
گونش ده بوم بوز گۈرۈنۈر.

MƏN BU ŞERİ GÖR HAÇANDI

Mən bu şeri gör haçandı ,
Ağlım kəsəndən yazıram .
Yadda qalan günahlarım,
Məni üzəndən yazıram .

Gah günlərim gülə dönüb
Gah da yanıb külə dönüb
Ruhum didərginə dönüb
Bəxtin gəzəndən yazıram.

Mən yolumu azmırıam ki ,
Mən hər sözü yozmuram ki,
Mən hər qızdan yazmırıam ki,
Könlüm küsəndən yazıram.

Dil ki, vardı sırr açındı
Qanad versəm söz uçındı
Mən bu şeri gör haçandı
Ağlım kəsəndən yazıram .

من بو شعرى گؤر هاچاندى ،

من بو شعرى گؤر هاچاندى ،
عاغلييم كسىندن يازيرام .
ياددا قالان گوناهلاريم،
منى اوزندن يازيرام .

گاه گونلرييم گوله دونوب
گاه دا يانىب كوله دونوب
روحوم ديدرگينه دونوب
بختىن گىزندن يازيرام.

من يولومو آزميرام كى ،
من هر سۈزو يۈزمورام كى،
من هر قىزدان يازميرام كى،
كۈنلۈم كوسىندن يازيرام.

ديل كى، واردى سىير آچاندى
قاناد وئرسىم سۈز اوجاندى
من بو شعرى گؤر هاچاندى
عاغلييم كسىندن يازيرام .

ADAM KÖLGƏSİNƏ SƏSLƏMƏ MƏNİ

Olanım ömürdür, bircə bu ömür,
Günlərim gah dolu , gah da boş keçir ,
Adam kölgəsinə çağırma məni ,
Ağac kölgəsində günüm xoş keçir

Adam kölgəsində bitən adamın ,
Çörəyi olsada kölgəsi olmaz,
Kölgəsi kölgədə bitən adamın ,
Sırrını deməyə bir kəsi olmaz

Özgə kölgəsində kölgəsiz qalıb ,
Sən mənim kölgəmə həsəd çəkirsən ,
Görürsən ki kölgəm kölgəsiz qalıb
Arzumun yoluna sərhəd çəkirsən.

Çəkil get gözümdən gecələr kimi ,
Çəkil get yolumdan eyləmə məni ,
O adam kölgəsi tələdi tordu ,
Adam kölgəsinə səsləmə məni.

آدام كۈلگە سىينه سىسلە مە منى

أولانىم عۇمۇردور بىر جە بو عۇمۇر،
گۈنلەرىم گاھ دولو، گاھ دا بۇش كىچىر،
آدام كۈلگە سىينه چاغىرما منى،
آغاچ كۈلگە سىندە گۈنۇم خوش كىچىر

آدام كۈلگە سىندە بىتن آدامىن،
چۈرگى اولسادا كۈلگە سى اولماز،
كۈلگە سى كۈلگە دە بىتن آدامىن،
سېرىرىنى دىنمە يە بىر كىسى اولماز

اوزىڭە كۈلگە سىندە كۈلگە سىز قالىب،
سن منىم كۈلگەمە حىسىد چكىرسن،
گۈرۈرسن كى كۈلگەم كۈلگە سىز قالىب
أرزومنون يولونا سرحد چكىرسن.

چكىيل گىنت گۈزۈمدەن گىنجە لر كىمى،
چكىيل گىئىت يولومدان انىلە مە منى،
او آدام كۈلگە سى تله دى توردو،
آدام كۈلگە سىينه سىسلە مە منى.

BABAM

"çünkü oлdun dəyirmançı çağır gəlsin dən,koroğlu"

Gör kim gəlib tapdı səni
Aldı səni satdı səni ,
Bir keçəl aldatdı səni ,
Saldı dəyirmana babam .

Dünyanın asan yolları ,
Öz yolun azan yolları
Ömrə qəm yazan yolları ,
Yol du dəyir mana babam .

Bir dönüb bax dan yerinə ,
Ay mı çıxıb gun yerinə ,
Əsdi külək dən yerinə ,
Doldu dəyirmana babam.

Naşı yenə naşı qaldı ,
Unlu üstü- başı qaldı ,
Dəyirmanın daşı qaldı ,
Fırlana – fırlana babam.

بابام

چونکو اولدون ده بيرمانچى چاغىر گلسىن دن، كوروغلو

گۇز كېيم گلىپ تاپدى سىنى
آلدى سىنى ساتدى سىنى ،
بىر كىنچل آلداڭى سىنى ،
ساڭدى ده بىرمانا بابام .

دونيائىن آسان يوللارى ،
اوْز يولون آزان يوللارى
عؤمرە غم يازان يوللارى ،
 يول دو ده بىر مانا بابام .

بىر دۇنوب باخ دان يئرىنه ،
آى مى چىخىپ گون يئرىنه ،
أسدى كولك دن يئرىنه ،
دۇلدۇ ده بىرمانا بابام.

ناشى يېتىنە ناشى قالدى ،
اونلو اوستو- باشى قالدى ،
ده بىرمانىن داشى قالدى ،
فيirlانا - فيirlانا بابام.

İLAHİ , GÖRÜRSƏN BƏNDƏLƏRİNİ

Məhəmməd hadinin xatırəsinə

Dərd ilə hördülər dörd tərəfimi,
Bir yana çıxmağa yol qoymadılar.
İlahi,görürsən bəndələrini,
Məndə yaşamağa hal qoymadılar.

Gecə - gündüz dırnağımla daş oydum ,
Bu dünyanın bir tərəfin boş qoydum,
Onlar ayaq qoyan yerə baş qoydum,
Yenə bu dostluğa qol qoymadılar.

Bu can bu bədəndə nəfəssiz qaldı,
Arzusuz ,istəksiz , həvəssiz qaldı,
Öldüm , məzarım da kimsəsiz qaldı,
Üstünə bir dəstə gül qoymadılar.

ايلاهى گۈرورسەن بىندەلرىنى

محمد هادى نىن خاطىبرە سىينە

دردىلە ھۇردولر دئورد طرفىمى،
بىر يانا چىئىخماغا يول قويىمادىلار،
ايلاھى گۈرورسەن بىندە لرىنى ،
مندە ياشاماغا حال قويىمادىلار.

گىنجە - گوندوز دىرناغىملا داش اويدوم،
بو دونيانىن بىر طرفىن بوش قويىدوم،
اونلار آياق قويان يئرە باش قويىدوم،
يئئە بو دوستلۇغا قول قويىمادىلار.

بو جان بو بىندە نفس سىز قالدى،
أرزو سوز، اىستك سىز، ھوس سىز قالدى،
اولدوم مزارىيم دا كىمسە سىز قالدى ،
اوستونە بىر دستە گول قويىمادىلار.

GÖYLƏRİN UCA BİR QATINA ÇIXDIM

Başıma göylərdən yağan daşları ,
Bir –bir ayağımın altına yiğdim.
Qaldı aşağıda göyün quşları,
Göylərin uca bir qatına çıxdım.

Gəldi mələklərdən bir səs bir səda,
"tanrı səni seçdi ,səni bəyəndi"...
Söylə günah dolu yerə əlvida
Gəl , gəl bu gördüğün göylər sənindi.

İndi yerdəkilər daş atır mənə ,
Söyürlər deyirlər düş gəl aşağı,
Elə bilirlər ki çıxmaq asandı
Belə ucalara zalim uşağı.

گۈيلىرىن اوجا بىر قاتينا چىخدىم

باشىما گۈيلىدىن ياغان داشلارى،
بىر -بىر آياغىمىن آلتىنا يېغدىم.
قالدى آشاغىدا گۈييون قوشلارى،
گۈيلىرىن اوجا بىر قاتينا چىخدىم.

گلدى ملكلەرنى بىر سىس بىر صدا،
تانرى سنى سئچدى ،سنى بهيندى ...
سۇئيلە گوناھ دولو يېرە الويداع
گل ، گل بو گۈردوپۇن گۈيلىرىنىندى.

ايىندى يېزدەكى لور داش آتىر منه ،
سۇئيورلۇ دېنېرلۇ دوش گل آشاغى،
انله بىلىرلۇ كى چىخماق آساندى
بنله اوجالارا ظالىم اوشاساغى.

AĞI

Payızdan solan ağladı
Həsrətdən solan neyləsin ,
Ocağının soyuq külü
Gözünə dolan neyləsin?

Kölgəsi yox ölkəsinin ,
Qanı qaçıb çöhrəsinin ,
Öz evində özgəsinin,
havasın çalan neyləsin?

Qəmin qərib adasında,
Bir sirdaş yox arxasında,
Odla suyun arasında,
Tək-tanha qalan neyləsin.

آغى

پايمىزدان سولان آغلادى
حسرتدىن سولان نئيله سين ،
اوحاناغى نين سويوق كولو
گۈزونه دولان نئيله سين؟

كۈلگە سى يوخ اولكە سى نين ،
قانى قاچىب چۈھەرە سى نين ،
اوز انوينىدە اوزگە سى نين ،
هاواسىن چالان نئيله سين؟

غمىن غريب آداسىندا ،
بىر سيرداش يوخ آرخاسىندا ،
اودلا سويون آراسىندا ،
تك-تنها قالان نئيله سين .

AĞ NƏĞMƏ BƏSTƏLƏ...

Gözüm yol çəkəndə ölümü görsəm,
Qıṣılsam ölüm dən uzag şerimə.
Ölüm bir ah çəksə, şam kimi sönsəm,
Sən özün bük məni o sağ şerimə.

Baxma açıq qalan gora gün döyür,
Kimsə saçın yolur, ya özün döyür,
Demə ki qapını qara gün döyür,
Ağ nəğmə bəstələ o ağ şerimə.

Fərqi nəimiş ki, şe'rın duadan,
Bizi bağışlayar bizi yaradan,
Sən bu fani, mən əbədi dünyadan,
Oxusunlar – qulaq asaq şe'rimə.

آغ نغمه بسته له...

گۆزۈم يول چىكىنده اۇلۇمو گۈرۈسم،
قىسىلىسام اۇلۇمدان اوزاق شعرىيمە،
اۇلۇم بىر آه چىكسە، شام كىمى سۈنسىم،
سن اۇزۇن بوك منى او ساغ شعرىيمە.

باخما آچىق قالان گورا گون دؤйور،
كىمسە ساچىن يولور، يا اۇزۇن دؤйور،
دئمە كى قاپىنى قارا گون دؤйور،
آغ نغمە بسته له او آغ شعرىيمە.

فرقى نه ايمىش كى ، شعرىين دوعادان،
بىزى باغيشلايىار بىزى يارادان،
سن بو فانى، من أبدى دونيادان،
او خوسونلار - قولاق آساق شعرىيمە.

O MƏNİM GÖZÜMƏ SOYUQ DƏYİBDİ

O mənim gözümə soyuq dəyibdi,
Hara baxsam bu gözlərim üzüyür.
Ömrümə günümə soyuq dəyibdi,
Gecelərim, gündüzlərim üzüyür.

Ürəyin odu yox, qanım işinsin,
Bəs kimin oduna yanım, işinsin.
Ocaq qalamışdım canım işinsin,
Baxıram alnımda tərim üzüyür.

Eşqin sonu ömrün sonudu yoxsa,
Həsretin üzündə su yoxdu yoxsa,
İlahi, göylərin soyuqdu yoxsa,
Məni görüb ulduzların üzüyür.

او منىم گۆزومە سوپۇق دەيىبىدى

او منىم گۆزومە سوپۇق دەيىبىدى
هارا باخسام بولۇزلىرىم اوشسوپور
عومرۇمە گۈنۈمە سوپۇق دەيىبىدى
گىچە لەرىم، گۈندۈزلىرىم اوشسوپور.

اورىيىن اودو يوخ، قانىيم ايسىين سىن،
بس كىيمىن اودونا يانىيم، ايسىين سىن،
او جاق قالامىشىدېم جانىيم ايسىين سىن،
با خيرام آلتىندا ترىيم اوشسوپور.

عشقىين سونو عەمرون سونودو يوخسا،
حىسىتىن اوزوندە سو يو خدو يوخسا.
ايلاھى، گۈيلرىن سوپۇقدو يوخسا،
منى گۇرۇب اولدۇزلارىن اوشسوپور.

QIŞ

Nə olsun ki ağdı qar
gah qəlbimə yağıdı qar
gah saçımıya yağıdı qar
gəldi çatdı qış daha.

Bu qar şerə də yağıdı
Misralar da ağardı
Sözü soyuq apardı
Sözlər oldu daş daha.

İndi soyuqdu hər yan
Üşüyürəm soyuqdan .
Axıb getmir yanaqdan
Donub gözdə yaş daha.

قیش

نه اولسون کی آغدى قار
گاھ قلبيمه ياغدى قار
گاھ ساچيما ياغدى قار
گلدى چاتدى قيش داها.

بو قار شعره ده ياغدى
ميسراعلار دا آغاردى
سوزو سويوق آپاردى
سوزلر اولدو داش داها.

ايندى سويوقدو هريان
اوشوبورم سويوقدان .
آخىب گىتمىر ياناقدان
دۇتوب گۈزىدە ياش داها.

DAŞDAN ÇIXDIQCA ÇÖRƏYİN

Daşdan çıxdıqca çörəyin,
Yadından çıxır gülmeyin .
Daşlaşır yuxa ürəyin
Yavaş – yavaş daş olursan.

Boylanırsan sağa – sola
Çıxırsan bir daşlı yola ,
Gırıb daşlarla qol qola
Daşlara yoldaş olursan.

Gülürsən bəxtin gülmeyir .
Hər yerdən hər işin əyir...
Başın daşdan daşa dəyir
Həyatla tanış olursan.

داشدان چىخدىقجا چۈرەيىن،

داشدان چىخدىقجا چۈرەيىن،

يادىندان چىخىير گولمە يىن .

داشلاشىر يوخا اورگىن

ياواش - ياواش داش اولىرسان.

بويلانىرسان ساغا - سو لا

چىخىرسان بىر داشلى يولا ،

گىرىپ داشلار لاقول قول قولا

داشلارا يولداش اولىرسان.

گولورسنى، بختىن گولمە يىر .

ھر يئدن ھر ايشىن ئىير... .

باشىن داشدان داشا دە يىر

حياتلا تانىش اولىرسان.

GETMƏDİM ASAN YOLLARI

Getmədim asan yolları,
Dönüb dağa-daşa düşdüm,
Hər ildə bir yol qış olur,
ildə dörd yol qışa düşdüm.

Dost düşmənə satdı məni,
Gör kim kimdən uddu məni,
Tale zər tək atdı məni,
Bu dərd ilə goşa düşdüm.

Nə var, özgəni duymağɑ,
Dumanı , çəni duymağɑ,
Gəldim Hüseyni duymağɑ,
Yeri – göyü başa düşdüm.

گئتمه ديم آسان يوللارى

گئتمه ديم آسان يوللارى
دؤنوب داغا - داشا دوشدومن .
هر ايلده بير يول قيشن اولور،
ايلده دؤرد يول قيشا دوشدومن .

دوست دوشمنه ساتدى منى ،
گۈر كىم كىمدەن اوددۇ منى ،
طالع زر تك آتدى منى ،
بو درد ايلە قوشما دوشدومن .

نه وار اۋىزگە نى دويىماغا ،
دومانى ، چنى دويىماغا ،
گلدىم حوسىنى دويىماغا ،
يئرى گۈئيو باشا دوشدومن .

KİM ÇIXAR...

Kim çıxar sözünən sabaha indi,
Qalib ümidimiz allaha indi.
Döyüş havası bu hava indi,
Bu hava hər oğlun havası deyil.

Ariflər sözdən kam ala bildilər,
Sözünən boşalıb – dola bildilər,
Sözü bir yıxılmaz qala bildilər,
Söz də ki, hamının qalası deyil.

Hər gecə qəlbimdən qazdığınış şeir,
Yolunda canımı üzdüyüm şeir
Sevinmə səni də yazdığınış şeir,
Hər adam oxuyub – duyası deyil.

کیم چیخار

کیم چیخار سؤزونن صاباحا ایندی ،
قالیب او میدیمیز آللaha ایندی ،
دؤیوش هاواسی دی بو هاووا ایندی ،
بو هاووا هر او غلون هاواسی دئیل .

عاریفلر سؤزدن کام آلا بیلدیلر ،
سؤزونن بو شالیب - دولا بیلدیلر ،
سؤزو بیر یی خیلماز قالا بیلدیلر ،
سؤز ده کی هامینین قالاسی دئیل .

هر گنجه قلیمدن قازدیغیم شعیر ،
یولوندا جانیمی او زدویوم شعیر ،
سئوینمه سنی ده یازدیغیم شعیر ،
هر آدام او خویوب دویاسی دئیل .

MƏN YIXILMAZ BİR HƏVƏSDƏN YIXILDIM

Bir gün kəndirimi bu tale kəsdi,
Bilmədim yaşamaq , ya ölmək pisdi,
Biləsən qəlbimdən nə yellər əmdi,
Əsmədim yenə də öz dərdim üçün.

Bir dostla güləşdim , qəsdən yixildim,
Qəlbimdə hıçqıran səsdən yixildim,
Mən yixılmaz bir həvəsdən yixildim,
Yixmadım dostları öz xeyrim üçün.

Ötdü ömrüm –günüm sözlə davada ,
Qurmadım özümə bircə yuva da,
Yazdım isti şe'ri soyuq havada,
Özüm qurban getdim öz şe'rim üçün.

من ييختيلماز بير هوسدن ييختيلديم
بير گون كنديريمى بو طالع كسىدى
بيلمه ديم ياشاماق ، يا اولمك پىسىدى .
بيلهسن قلىيىمدن نه يىنلر أسىدى ،
أسمه ديم يىننه ده اوز دردىم اوچون .

بير دوستلا گولشىدىم ، قىصدن ييختيلديم ،
قلېيىمده هيچقىران سىسىدەن ييختيلديم ،
من ييختيلماز بير هوسدن ييختيلديم ،
ييختىمادىم دوستلارى اوز خىرىيەم اوچون .

اوتدو عومروم – گونوم سۆزлە داوادا ،
قورمادىم اوزومە بىرجه يىووا دا ،
يازدىم ايستى شعرى سوپىق ھاوادا ،
اوزوم قوربان گىتدىم اوز شعرىيەم اوچون .

ALLAHLA ARAMDA QƏM DAYANIBDI

Yenə dan sökülüb ,səhər açılıb ,
Yenə başım üstə gün dayanıbdi,
Kölgəm hardan bilsin , ömrün bu vaxtı
Bu günün altında kim dayanıbdi.

Gözlərimə bir ağrıdan qan gəlib,
Elə bil gözlərim davadan gəlib,
Ömrümə qəribə bir zaman gəlib,
Ruhum bədənimdən gen dayanıbdi.

Sirdi doğum ölüm bəxt aynasında,
Mən kiməm bu iki sərr arasında,
Durmuşam ömrümün xarabasında,
Allahla aramda qəm dayanıbdi.

اللَّا هُلَا أَرَامْدَا غَمْ دَايَانِيَبْدِي

يئنَه دَان سُوكُولوب ، سَحْرَ آچِيلِب ،
يئنَه باشِيم اوستَه گون دَايَانِيَبْدِي ،
كُؤلَگِمْ هارَدان بِيلِسِين ، عُؤمِروْنَ بُو واختى ،
بو گونون آلتِينَدا كِيم دَايَانِيَبْدِي .

گُؤزْلِريمَه بِير آغْرِيدَان قَان گَلِيب ،
ائِله بِيل گُؤزْلِريمَه دَاوَادَان گَلِيب ،
عُؤمِروْمَه غَرِيبَه بِير زَامَان گَلِيب ،
روحوم بَدنِيمَدَن گَنَن دَايَانِيَبْدِي .

سَيِّرَدِي دُوغُوم - اُولُوم بَخت آيَنَاسِينَدا ،
من كِيمَ بُو ايَكِي سَيِّرَ آرَاسِينَدا ،
دُورِمُوشَام عُؤمِروْمُون خَارَابَاسِينَدا ،
اللَّا هُلَا أَرَامْدَا غَمْ دَايَانِيَبْدِي .

BU DÜNYA...

Dünyanın başına ay dolanan tek
Mənim də başıma kədər dolanır.
Nə mən deyirəm ki, "qəm , məndən əl çək",
Nə də bu qəm məndən kənar dolanır.

Bu dərd hardan belə azıbdı görən?
O mənim pozulmaz yazımıdı bələke .
Dərdi olanlara "yazıqdı" deyən,
Dərdi olmayanlar yazıqdı bələke.

Gör necə özünə öyrədir məni
Bu kədər özü də öyrənir mənə.
Bu dünya dərd ilə dərk olunacaq,
Tanrıım dərd çəkməyi öyrədir mənə.

بو دونيا...

دونيانين باشينا آى دولanan تك
منيم ده باشিমا كدر دولانير .
نه من دئيرم كى ، «غم، مندن أل چك» ،
نه ده بو غم مندن كنار دولانير .

بو درد هاردان بئله آزىبىدى گۈرن ؟
او منىم پۈزۈلماز يازىمىدى بلکە .
دردى اولانلارا «يازىقدى» دئىن ،
دردى اولمايانلار يازىقدى بلکە .

گۈر نىجه اۆزۈنە اوپىرە دىر منى
بو كدر اۆزو ده اوپىرە نىر منه .
بو دونيا درد ايله درك اولوناجاق ،
تانرييم درد چىكمە يى اوپىرە دىر منه .

ZAMAN ÖMÜRLƏRİN SON ƏLƏYİDİ

Ömrün baharında ilhamsız adam
Yaz günü yarpaqsız ağac kimidi.
Öz ömrü , öz günü, öz əlləriylə,
Şeytana ovulan omac kimidi.

Beləcə bir ömrün üzündə gəzər,
Boş günlər ömrünü köpük tək bəzər,
Köynəyi əynində kəfənə bənzər,
Qurumuş ürəyi qaxac kimidi.

Şöhrət bu dünyanın bir kələyidi,
Zaman ömürlərin son ələyidi,
O adam bəşərin xəstəliyidi,
Ölümü bu dərdə əlac kimidi.

زامان عؤمورلرين سون الله ييدى

عؤمرون باهاريندا ايلهام سىز آدام ،
ياز گونو يارپايسىز آغاج كىمى دى ،
اوز عؤمرو، اوز گونو اوز اللريله ،
شيطانا اوولان اوماج كىمىدى.

بنله جه بير عؤمرون او زونده گزر ،
بوش گونلر عؤمرونونو كۆپوك تك بزر ،
كۈينه يى أىينىنده كفنه بنزىر ،
قوروموش اوره يى قاخاج كىمىدى.

شۇھەرت بو دونيانىن بير كله يىدى ،
زامان عؤمورلرين سون الله ييدى ،
او آدام بشرىن خستە لىيدى ،
اولومو بو دردە علاج كىمىدى .

MİN İLLƏRDİ

Min illərdi qəm yeyirəm
Bir tikə çörək yerinə,
Qara günləri geyirəm ,
Əynimə köynək yerinə.

Ta əlim –ayağım əsir,
Əsir,dil-dodağım əsir,
Səhralarda ahım əsir,
Bir dəli külək yerinə.

Məni bu yer,bu göy danır,
Gah qəlbim , gah qəddim sınır,
Bir yaralı quş çırpınır,
Sinəmdə ürək yerinə.

مین ایللردى

مین ایللردى غم بئییرم ،
بیر تیکه چؤرك يئرینه ،
قارا گونلرى گئییرم ،
أینىمە كۈينك يئرینه .

تا أليم – آياقىم أسىر ،
أسىر ، ديل – دوداغىم أسىر ،
صحرا لاردا آھىم أسىر –
بىر دلى كولك يئرینه .

منى بو يئر ، بو گؤى دانىر ،
گاه قلىيم ، گاه قدديم سىنىر ،
بىر يارالى قوش چىرىپىنىر ،
سىنه مده اورك يئرینه .

YALAN

Ta bəsdi bu qədər yalan danişdıq,
Bəyəm bu dünyada az yalan olur ,?!
Heç yalan bildiyin söz doğru çıxmır,
Sən doğru bildiyin söz yalan olur.

Min ildi devrilmir taxtı yalanın,
Bu dil ki dadına baxdı yalanın ,
Açıılır bir anda baxtı yalanın,
Qulaq doğru çıxır ,göz yalan olur.

Doğru sözü elə-belə deyirlər,
Yalanı ə'ladan ə'la deyirlər,
Bu da bir yalandı belə deyirlər,
"şairin dediyi söz yalan olur".

يالان

تا بسدى، بو قدر يالان دانيشدىق،
به يەم بو دونيادا آز يالان اولور؟!
ھئچ يالان بىلدى يىن سۆز دوغرو چىخمير،
سن دوغرو بىلدى يىن سۆز يالان اولور.

مین اىلدى دئورىلمىر تاختى يالانىن،
بو دىل كى دادىنا باخدى يالانىن،
اچىلىرى بىر آندى باختى يالانىن ،
قولاق دوغرو چىخىر، گۈز يالان اولور.

دوغرو سۆزو انله - بئله ، دئىيرلىر،
يالانى اعادان ، اعلا دئىيرلىر،
بودا بىر يالاندى بئله دئىيرلىر،
«شاعىرىن دئىيىنى سۆز يالان اولور».

ÜZ- ÜZƏ GƏLDİM

Bir payızın son ayının son günü,
Doğuldum bir qışla üz-üzə gəldim.
Sərçələrin budaqda donan günü,
Bu qarla- yağışla üz-üzə gəldim.

Rahat baş qoymadım bu balınca mən ,
Gah qalxana döndüm , gah qılıncı mən,
Bir dəfə duaya tuş olunca mən,
Min dəfə qarğışla üz-üzə gəldim.

Bəd taleyin əlindən qaçmadım ki,
Tutdum yaxasından, əl çəkmədim ki,
Bu fani dunyaya göz açmadım ki,
Mən bu dağılmışla üz-üzə gəldim,

اوْز اوْزه گلديم

بیر پايزين سون آيىنин سون گونو ،
دوغولدورم بير قىشلا اوْز اوْزه گلديم ،
سئرچە لرىن بوداقدا دونان گونو ،
بو قارلا - ياغىشلا اوْز - اوْزه گلديم .

راحات باش قويىماديم بو بالينجا من ،
ئاكاھ قالخانا دۇندوم ، گاھ قىلىنجا من ،
بىر دفعە دوعايىا توش اولونجا من ،
مىن دفعە قارغىشلا اوْز - اوْزه گلديم .

بد طالىعين ألىندن قاچماديم كى ،
توتدوم ياخاسىندان ألى چكمە ديم كى ،
بو فانى دونيايا گۈز آچماديم كى ،
من بو داغىلمىشلا اوْز - اوْزه گلديم .

ELƏ BİLMƏ

Elə bilmə bu sözlər
Könlümə göydən düşüb.
Söz olunca bu sözlər,
Üreyim heydən düşüb.

Üstümə dağ-daş gelib,
Gözlerimə yaş gəlib,
Alnıma qırış gəlib,
Saçlarımı dən düşüb.

Bəxtin üzü dönəndə,
Söz məndən gen düşəndə,
Sözüm gözdən düşəndə,
Dünya gözümdən düşüb.

ائله بىلمە

ائله بىلمە بو سۈزلىر،
كۈنلۈمە گۈيدىن دوشوب.
سۈز اولۇنجا بو سۈزلىر
اوره يىم هىنى دن ، دوشوب.

اوستومە داغ – داش گلىب،
گۈزلىيمە ياش گلىب،
آلنيما قىريش گلىب،
ساچلارىما دن دوشوب.

باختىن اوزو دوننده ،
سۈز مندن گئن دوشىنده.
سۈزۈم گۈزدىن دوشىنده،
دونيا گۈزۈمدن دوشوب.

KİM KİMİ QARĞISA...

Sənə, bu göy, ilə yer arasında
Kim dedi ki, könül, şair olasan?
Qal indi tək –tənha qəm adasında.
Qəm tükənməz, min il , şair olasan.

Bu ruhum tanrının nəfəsidi mi?
Bu talə kədərli nəğməsidi mi?
Heç şair olmağın vədəsidi mi?
Kim dediki, Könül , şair olasan.

Kaş dünya qopmaya kökündən belə,
Bir söz şahə qalxır içimdən belə,
Kim-kimi qarğısa bu gündən belə,
Desin , "səni görüm,şair olasan."

کیم کیمی قارغیسا

سنه بو گؤى ايله يئر آراسيندا،
كيم دندى كى ، كونول ،شاعير اولاسان؟
قال ايندى تك تنهما غم آداسيندا،
غم توكنىز مين ايل شاعير اولاسان.

بو روحوم تانرىنinin نفسىدى مى ؟
بو طالع كدرلى نغمە سىدى مى ؟
ھېچ شاعير اولماغىن وعده سىدى مى ؟
كيم دندى كى ، كونول ،شاعير اولاسان.

كاش دونيا قوپىمايا كۈكوندن بىلە،
بىر سۆز شاهە قالخىر اىچىمدەن بىلە،
كيم کیمی قارغیسا بو گوندن بىلە،
دئسىن « سنى گۈرۈم شاعير اولاسان».

UTANAR TALE MƏNDƏN

Bu sevdanın yolların ,
Bir qarlı külək tutar.
Məni dəli ağlamaq,
Səni də gülmək tutar.

Baxıb günümə gendən ,
Özü düşər gözündən .
Utanar tale məndən-
Üzünə ələk tutar.

Bir gün səni , sevdiyim,
Hər səhər tər dərdiyim,
Saçlarına hördüyüm.
O gül , oçıçək tutar.

او تانار طالع مندن

بو سئودانيين يوللارين ،
بيير قارلى كولك تو تار.
منى دلى آغلاماق ،
سنى ده گولمك تو تار.

باخيب گونومه گىندن ،
اوزو دوشىر گۈزوندن ؛
او تانار طالع مندن ،
اوزونه ألك تو تار.

بيير گون سنى سئودىيىم
هر سحر تر دردىيىم ،
ساچلارينا هۇردويوم ،
او گول او چىچك تو تار.

YAĞIŞ YAĞIR

Gözlərimin qarasından,
Üz —gözünə yağış yağır,
Dodağında donub qalan,
Son sözünə yağış yağır.

Bu ayrılıq qarğış kimi
Gəlir köhnə tanış kimi,
Torpaq üstdə naxış kimi,
Ağ izinə yağış yağır.

Ürəyimin ağrısına,
Gözlərimin acısına,
Bu dönyanın gecəsinə,
gündüzünə yağış yağır.

ياغيش ياغير

گۆزلریمین قاراسیندان،
اوز - گۆزونه ياغيش ياغير،
دوداغیندا دونوب قالان،
سون سۆزونه ياغيش ياغير.

بو آیرىلىق قارغىش كىمى،
گلىر كۇھنە تانىش كىمى،
تۈرىپاق اوستە ناخىش كىمى،
أڭ اىزىنە ياغيش ياغير.

اوره يىمین آغرىسىنا،
گۆزلریمین آجىسىنا،
بو دونيانىن گىنجە سىنە،
گوندوزونه ياغيش ياغير.

BU ÖMÜR – GÜN MƏHƏBBƏTƏ QALMADI

Min yol təkrarladım bu ayinləri,
Açanmadım qaşından düyünləri,
Dügün düşdü öz ömrümün günləri,
Bir düyünsüz gün , ya həftə qalmadı.

Getmədi xoş günlə yola ayrılıq,
Ağ iz saldı qara telə ayrılıq,
Ömrü – günü verdi yelə ayrılıq,
Bu Ömür– gün məhəbbətə qalmadı.

Ömrümə gül – çiçək almışdım səni,
Köksümə bir ürək almışdım səni,
Dünyadan qisas tək almışdım səni,
Heyf , bu qisas qiyamətə qalmadı.

بۇ عۇمۇر گۈن مىحبىتە قالمادى

مېن يول تىكارلادىم بۇ ئىين لرى،
آچانمادىم قاشىندان دوبونلىرى،
دوبون دوشدو اوْز عۇمرومون گۈنلرى،
بىر دوبون سوز گۈن، يا هفتە قالمادى.

گىتىمە دى خوش گۈنلە يولا آيرىلىق،
أغ اىز سالدى قارا تىنلە آيرىلىق،
عۇمۇر گۇنو وىردى يىنلە آيرىلىق،
بۇ عۇمۇر – گۈن مىحبىتە قالمادى.

عومرومە گول – چىچك آلمىشدىم سنى،
كۈكسۈمە بىر اورك آلمىشدىم سنى،
دونيادان قىصاص تك آلمىشدىم سنى،
حنىف، بۇ قىصاص قىامەتە قالمادى.

SƏNİNLƏ ÖZÜNÜ BƏZƏR BU DÜNYA

Səninlə özünü bəzər bu dünya,
Aya yanıq verib gəzər bu dünya.
Sən nəyə bənzətsən bənzər bu dünya,
Dünyada tək sənin bənzərin yoxdu.

Gülə də qızartı həyandan gələr,
Gül bilməz gül rəngi hayandan gələr,
Bu sənin ətrindi, hər yandan gələr,
Yoxsa ki, dünyanın ətiri yoxdu.

Sən gülsən əriyər dağların qarı,
Göz yaşın ağladar ağ buludları.
Nəfəsindən gələr yerin baharı,
Bəlkə də heç sənin xəbərin yoxdu.

سَنِينْ لَهْ أُوزُونْوْ بَزَرْ بُو دُونِيَا

سنین له اوزونو بزر بو دونيا،
آيا يانيق وئريپ گزير بو دونيا،
سن نه يه بنزتسن بنزير بو دونيا،
دونيادا تك سنين بنزرين يوخدو.

گوله ده قىزارتى حياندان گلر،
گول بىلمىز گول رنگى هايىدان گلر،
بو سنين عطريندى، هرياندان گلر،
يوخسا كى، دونيانين عطيري يوخدو.

سن گولسىن أرى يير داغلارين قاري،
گؤز ياشىن آغلادار آغ بولودلارى،
نفسىندىن گلر يېرىن باهارى،
بلكه ده هئچ سنين خبرىن يوخدو .

DEYƏSƏN SƏN MƏNİ ÖLÜMDƏN ALDIN

Yaman sıxılıram gözün önünde,
Yaxşı axırıma çıxır gözlerin.
Heyf ki , bir köhnə evim də yoxdu,
Deyərdim:"evimi yıxır gözlerin".

Elə sıxılıram gözün önünde,
Bilmirəm özümü harda gizlədim,
Eşqin olmasayı könlüm evində,
Deyərdim : "Lap elə gorda gizlənim.

Ələ alanmadım özümü , neynim,
Sən mənim özümü əlimdən aldın.
Bilmirəm mən yazıq ölmüşdüm , nəydi,
Deyəsən sən məni ölümdən aldın.

دئيە سن سن منى اولومدن الـدين

يامان سيخيليرام گوزون اوـنونـده،
ياخـشـى آخـيـرـىـما چـيـخـىـرـ گـوـزـلـرـىـنـ،
حـيـفـ كـىـ، بـىـرـ كـوـهـنـهـ اـنـوـيـمـ دـهـ يـوـخـدـوـ،
دئـيـهـرـدـيـمـ :«ـاـنـوـيـمـىـ يـيـخـىـرـ گـوـزـلـرـىـنـ»ـ.

اـنـلـهـ سـيـخـيـلـيـرـامـ گـوـزـوـنـ اوـنـونـدـهـ،
بـيـلـمـيـرـمـ اوـزـوـمـوـ هـارـداـ گـيـزـلـهـ دـيـمـ،
عـشـقـيـنـ اوـلـمـاسـايـدـىـ كـؤـنـلـوـمـ اـنـوـيـنـدـهـ،
دـئـيـهـرـدـيـمـ :«ـلـاـپـ اـنـلـهـ گـورـدـاـ گـيـزـلـهـ نـيـمـ»ـ.

أـلـهـ أـلـاـنـمـادـيـمـ اـؤـزـوـمـوـ نـيـنـيـمـ ،
سـنـ مـنـيـمـ اـؤـزـوـمـوـ أـلـيـمـدـنـ الـدـيـنـ.
بـيـلـمـيـرـمـ مـنـ يـازـيـقـ اـوـلـمـوشـدـوـمـ ، نـهـيـدـىـ،
دـئـيـهـسـنـ سـنـ مـنـىـ اـوـلـومـدـنـ الـدـيـنـ.

BİR QIZ DÖNÜB GÜL OLDU

Ötən ayın üçündə,
Düz bir anın içində,
Bir oğlanın gözündə
bir qız dönüb gül oldu.

Gözlər sırrını açdı...
Dil susdu, dodaq qaçıdı,
Ağ donu ağ gül açdı,
Ağ yaylağı tül oldu.

El bildi , mahal bildi,
Sonra bir söz deyildi,
O qız gözəl deyildi ,
Sevildi , gözəl oldu.

بىر قىز دۇنوب گول اولدو

اۇتن آيىن اوچوندە،
دوز بىر آيىن اىيچىندە،
بىر اوغلانىن گۈزۈندە،
بىر قىز دۇنوب گول اولدو.

گۈزىل سىيرىنى آچدى،
دېلى سوسىدو، دوداق قاچدى،
أغ دونو آغ گول آچدى،
أغ يايلىقى تول اولدو.

ائىل بىلدى ماحال بىلدى،
سونرا بىر سۆز دىيىلدى،
او قىز گۈزل دىيىل دى،
سئوپىلدى ، گۈزل اولدو.

AYIN ÜZÜNDƏKİ LƏKƏ DEYİL Kİ

Sən getdin, nə yaxşı, nə yaman qaldı,
Bir dünya qor aldı mənim ahımdan.
Dağlara ağappaq bir duman qaldı,
Bəs sənə nə qaldı mənim ahımdan?

Bildinmi ayrılıq heç nədən oldu,
Bu həsrətin mənə son hədən oldu,
Bir ulduz qaraldı, bir çiçək soldı,
Bir yarpaq saraldı mənim ahımdan.

Qəlbimdən yaralı bir səs deyir ki,
"dərd oldu , qəm oldu, sevdamın ilki".
Ayın üzündəki ləkə deyil ki,
Bax , o da bir xaldı mənim ahımdan.

آیین اوزوندہ کی لکه دئییل کی

سن گىتىدين ، نه ياخشى ، نه يامان قالدى،
بىر دونيا قور آلدى منىم آھىمدان .
داغلارا آغ آپياغ بىر دومان قالدى،
بس سنه نه قالدى منىم آھىمدان؟

بىلدىن مى آيرىلىق هنج ندن اولدو،
بو حسرتىن منه سون ھدهن اولدو،
بىر اولدوز قارالدى ، بىر چىچك سولدو،
بىر يارپاق سارالدى منىم آھىمدان .

قلىيمىدىن يارالى بىر سىس دئىير کى،
«درداولدو، غم اولدو سئودامىن ايلكى».
آیین اوزوندہ کی لکه دئییل کى،
باخ اودا بىر خالدى منىم آھىمدان .

Demə həyat yad hərflərlə
Yazılan bir kitab imiş.
Bu kitabı vərəqləmək
Başdan – başa əzab imiş.

Dağlar susar ha lal kimi ,
Sular axar xəyal kimi,
Hər gündüz bir sual kimi,
Hər gecə bir cavab imiş.

Göylərin ulduzun duymaq,
Çiçəklərin sözün duymaq,
Bu dünyada özün duymaq,
ən böyük bir savab imiş.

دئمه حيات ياد حرفلره
يازيلان بير كيتاب ايميش
بو كيتابي ورقله مك
باشدان باشا عذاب ايميش

داغلار سوسار ها لال كيمي ،
سولار آخار خيال كيمي ،
هر گوندوز بير سوال كيمي ،
هر گئجه بير جواب ايميش .

گؤيلرين اولدوزون دويماق،
چيچكلرين سؤزون دويماق،
بو دونيادا اوزون دويماق
أن بوبيوك بير ثاواب ايميش .

BİR GÜN BAŞIN DAŞA DƏYƏR

بیرگون باشین
داشا ده ير

Bir gün başın daşa dəyər ,
Bu dünyadan qorxar gözün .
Yerlər göy yerin dəyişər ,
Qorxduqca karıxar gözün.

Ha qan sızar gözlərinə,
Qəhər hopar sözlərinə,
Dostların da gözlərinə,
Qorxa – qorxa baxar gözün.

Qalib yollar ayrıcında,
Dönərsən dərd ağacına,
Çıxıb düşməz ki , ovcuna ,
Düz kəllənə çıxar gözün.

بیر گون باشين داشا ده ير ،
بو دونيادان قورخار گؤزون .
ينره گوي ينرين ديسير ،
كورخودوقجا كاريخار گؤزون .

ها قان سيزار گوزلرينه ،
قهه هوپار سوزلرينه ،
دوستلارين دا گوزلرينه ،
كورخا – قورخا باخار گوزون .

قاليب يوللار آيرىجىندا ،
دۇنرسەن درد آغاچىنا ،
چىخىب دوشىز كى اوچونا ،
دوز كىللە نە چىخار گوزون .

Dünya köhnə çalğıçıdı ,
Hər gün təzə hava çalır,
Bir havanı ucuz çalır ,
Bir havanı baha çalır ,

Çalıb hamını oynadır ,
oynadır , qanın qaynadır ,
bəlkə də bu bir qaydadır ,
sonra da ilan tək çalır.

Alır səndən şirin canı ,
Sən yoxsan,bəs dünya hanı ,?!
Dəyişir köhnə havanı ,
Dalınca da halva çalır .

دونيا کؤھنە چالغىچى دى ،
ھر گون تزە هاوا چالير ،
بىر ھاوانى اوچوز چالير ،
بىر ھاوانى باها چالير .

چالىب ھامىنى اوينادير ،
اوينادير ، قانىن قايىنادير ،
بلکه ده بىر قايدادير ،
سونرا دا ايلان تك چالير .

آلير سندن شىرىين جانى ،
سن يوخسان ، بىس دونياھانى ؟!
ده يېشىر کؤھنە ھاوانى ،
دالىنجادا حالوا چالير .

Dərdi nəfəs tək almaqdı ,
Və saxlamaqdı yaşamaq.
Bu dünyada dərdə - qəmə,
Gün ağlamaqdı yaşamaq.

Baxmayıb şeytan sözünə,
Üz qoyub haqqın üzünə,
Nəfsin doymayan gözüne,
Köz bağlamaqdı yaşamaq.

Oğul odur sürünməyə ,
Günaş tək yana, sönməyə.
Ulu dərgaha dönəməyə,
Üz saxlamaqdı yaşamaq.

دردی نفس تک آلماقدى
و ساخلاماقدى ياشاماق .
بو دونيادا درده غمه ،
گون آغلاماقدى ياشاماق .

باخمايىب شىطان سۈزۈنە ،
اوز قويوب حاققىن اوزۇنە .
نفسىن دويمىيان گۈزۈنە ،
كۈز باغلاماقدى ياشاماق .

اوغول اودور سورونمە يە ،
گونش تک يانا ، سۈننمە يە ،
اولو درگاها دۈنمە يە ،
اوز ساخلاماقدى ياشاماق .

İŞIQ SALIB AY SİNƏMƏ

Kamil musa yevə

ایشیق سالیب آی
سینه مه

کامیل موسی ینوہ

Mənim başım baş daşındı,
Bədənim qəbirdi, qardaş.
Ya yaz olsun ,ya qış olsun,
İndən belə birdi , qardaş.

işiq salib ay sinəmə,
Bir dəstə gül qoy sinəmə,
Ya gül şəkli oy sinəmə,
De "bu sinə pirdi" qardaş.

Sinəm qalxıb ənsə hərdən,
Sən allah, sən qorxma birdən.
Bir səs geləcək qəbirdən,
"Bu qəbir diridi, qardaş"

منیم باشیم باش داشی دی ،
بدنیم قیبردی ، قارداش ،
یا یاز اولسون ، یا قیش اولسون ،
ایندن بئله بیردی ، قارداش .

ایشیق سالیب آی سینه مه ،
بیر دسته گول قوی سینه مه ،
یا گول شکلی اوی سینه مه ،
دی «بو سینه پیردی» قارداش .

سینم قالخیب انسه هردن ،
سن الله ، سن قورخما بیرون ،
بیر سس گله جک قیبردن ،
«بو قبیر دیریدی ، قارداش ».

DONYANİN LAL VAXTINDA

دونيانين لال واختيندا

Vaqif səməd oğluna

واقيف صمد اوغلوننا

Bilən bilir, mən kim idim,
Bu dünyanın lal vaxtında.
Kolların ağac vaxtında,
Ağacların kol vaxtında,

Çəmənlərin kəpənəksiz,
Uçan quşların lələksiz,
Ağacların gül çiçəksiz,
Meşələrin bol vaxtında.

Nə yol vardi, nə yol azan,
Nə yuxu nə yuxu yozan,
Qəm çəkmirdi tale yazan,
Bu dunyanın xal vaxtında.

Nə dünyaya sürgün idim,
Nə də belə qəmgin idim,
Bilən bilir mən kim idim,
Bu dünyanın lal vaxtında.

بیلن بیلیر ، من کیم ایدیم ،
بو دونيانين لال واختيندا ،
کوللارین آغاج واختيندا ،
آغاجلارین کول واختيندا .

چمن لرین کپنگ سیز ،
اوچان قوشلارین للك سیز ،
آغاجلارین گول - چیچک سیز ،
مشه لرین بول واختيندا .

نه يول واردی ، نه يول آزان ،
نه يوخو نه يوخو يوزان ،
غم چكميردى طالع يازان ،
بو دونيانين خال واختيندا ،

نه دونيايا سورگون ایدیم
نه ده بنله غمگین ایدیم ،
بیلن بیلیر من کیم ایدیم ،
بو دونيانين لال واختيندا .

BƏNDƏ SEVƏNMƏZ ŞAİRİ

بندە سئونمۇز
شاعيرى

Şair sevməz günahları,
Şairi hey günah sevər,
əsər dərdin sazaqları,
şair yanağı şəh sevər.

Bir qanlı bıçaq yeridi,
Çalın çarpez dağ yeridi,
Elin ağlamaq yeridi,
Şair sinəsi ah sevər.

Kimsə yenənməz şairi,
Söyər , öyənməz şairi,
Bəndə sevənməz şairi,
Sevsə ,təkcə allah sevər.

شاعير سئومۇز گوناھلارى ،
شاعيري هنى گوناه سئور ،
أسر دردين سازاقلارى ،
شاعير ياناغى شىخ سئور.

بىر قانلى بىچاق يېرىدى ،
چالىن - چارپاز داغ يېرى دى ،
اڭلىن آغلاماق يېرى دى ،
شاعير سىنه سى آه سئور.

كىمسە يىننەنمۇز شاعيرى ،
سۇيىر ، اوېنەنمۇز شاعيرى ،
بندە سئونمۇز شاعيرى ،
سۇسە، تىكچە الله سئور.

YERİ- GÖYÜ QURAN TANRIM

يئرى - گوچۇ قوران
تانرىيم

Yeri-göyü quran tanrim,
Gör nə gözəl iş görübdü,
Su qatıb quru torpağa,
Palçıqdan adam hörübdü.

Sığal çekib dönə-dönə,
Bənzədibdi aya, günə.
Öz ruhundan bu bədənə
Hələ ruh da üfürübdü.

Salıb sahmana dünyani,
Tapşırıb ona dünyani.
Ama bir az bu adamı
Öz başına ötürübü.

يئرى - گوچۇ قوران تانرىيم
گۈر نە گۈزىل ايش قورويدو،
سو قاتىب قورو تورپاغا
پالچىقدان آدام هۈرۈبدو.

سېغال چكىب دۈنە-دۈنە،
بنزدىب دى آيا - گۈنە ،
اوۇز روحوندان بو بىدەنە ،
ھەلە روح دا اوفوروبدو .

سالىب ساھمانا دونيانى ،
تاپشىرىب اوغا دونيانى ،
اما بىر آز بو آدامى ،
اوۇز باشىنا او تووروبدو.

Bu yol ömür yoludu,
Gözün döyən olacaq.
Özgəni bəyenməyən ,
Özün öyən olacaq.

Atılıb bu meydana,
At salıb dörd bir yana,
Uyub asi şeytana,
Göyü söyən olacaq.

Əriyəcək duman da ,
Yatacaq hər tufan da,
Allah qoysa, son anda
Allah deyən olacaq.

بو يول عؤمور يولودو،
گۈزۈن دؤين اولاجاق،
اۋزىگە نى بەينمە يىن ،
اۋزۇن اوين اولاجاق.

أتىلىپ بو ميدانا
أت سالىپ دۇرد بىر يانا،
اوىبوب عاصى شىطانا
گۈبۈ سۈپىن اولاجاق.

أرييە جك دومان دا،
ياتاجاق هر طوفان دا،
آلله، قويىسا سون آندادا،
آلله دئين اولاجاق.

BİR YOLÇUYA

بىر يولچويا

Yerdən – göynən sıńma belə,
Yeri – göyü danma belə.
Yanma , qardaş, Yanma belə.
İnsaf elə , allaha bax.

Neynək yollar daşlıdışa,
Sil, gözlərin yaşlıdışa,
Tale sənə borcludusa,
Gülə- gülə Allaha bax.

Ağlına batan olmasa,
Könlünə yatan olmasa,
Baxmağa "adam" olmasa,
Yenə elə Allaha bax.

يئردىن - گۈيدىن سىنما بىلە،
يئرى گۈيو دانما بىلە؟
يانما قارداش ، يانما بىلە،
ايىصاد ائلە ، آللە باخ.

نىينك يوللار داشلىدى سا،
سېل گۈزلىرين ياشلىدى سا،
طالع سنه بورجلودوسا،
گولە - گولە آللە باخ.

آغلينا باتان اولماسا ،
كۈنلۈنە ياتان اولماسا،
باخماغا «آدام» اولماسا،
يئنە ائلە آللە باخ.

ÇATMAYAN AĞILDI YENƏ

چاتمايان
عاغيلدى يئنه

Ömrümüz təzə səhnədə
Bir qədim oyundu yenə.
Biri ac göz canavardı,
Biri də qoyundu yenə.

Torpağı sərib üstünə,
Durdular haqqın qəstинə,
Dərd gəldi dərdin üstünə,
Yuxumuz dağıldı yenə.

Batsaq da yasa dünyada,
Boldu hava su dünyada,
Hər şəy çatır bu dünyada,
Çatmayan – ağıldı yenə.

عؤمروموز تزه صحنه ده
بیر قديم اويوندو يئنه
بيرى آج گۈز جاناواردى ،
بيرى ده قويوندو يئنه.

تورپاغى سرېب اوستونە،
دوردولار حاققىن قىسىنە،
درد گىلدى دردىن اوستونە،
يوخوموز داغىلدى يئنه.

باتساق دا ياسا دونيادا،
بولدو هاوا سو دونيادا،
هر شئى چاتىر بو دونيادا،
چاتمايان – عاغيلدى يئنه.

AXTARMA

آختارما

Axtarma, tapa bilməzsən,
Heç bir şerimdə özünü.
Tapa bilməzsən qaşını,
Tapa bilməzsən gözünü,

Bu tel sənin telin deyil,
İnanmırsan ətrinə bax.
Görürsən, yalan demirəm,
Dəyməsin ha, xətrinə bax.

Əl də sənin əlin deyil,
Sənin əlindən incədi.
Bəlkə də incitdim səni,
Bəlkə də ürəyincədi.

Özün qətlə yetirmisən
Bu ürəyimdə özünü.
Axtarma , tapa bilməzsən
Heç bir şe'rimdə özünü.

آختارما تاپا بیلمز سن،
هنج بیر شعریمده اوزونو
تاپابیلمزسن قاشینى،
تاپا بیلمزسن گۆزونو.

بو تزل سنین تزلین دئیل،
اینانمیرسان عطرینه باخ.
گۇرورسן يالان دنمیرم،
دیمه سین ھا، خطرینه باخ.

أَلْ دَه سَنِين أَلِين دَئِيل،
سَنِين أَلِينَدَنْ أَيْنِجَه دَى،
بَلْكَه دَه أَيْنِجِيتِدِيمْ سَنِى،
بَلْكَه دَه اوْرَه يَيْنِجَه دَى.

اوْزُون قتله يتیرمیسَن،
بو اوره يیمده اوْزُونو،
آختارما تاپا بیلمزسن،
هنج بیر شعریمدن اوْزُونو.

GÖZÜMƏ O QIZ DƏYDİ

گۆزومه او قىز دەيدى

Gözlərimə bir ağ üz,
Bir cüt qara göz dəydi,
Min bir qızın içində,
Gözümə o qız dəydi.

Gözüm gözündə qaldı,
Əlim üzümdə qaldı,
Bilmədim bu xəyaldi,
Yoxsa mələkdi , nədi.

Bəxtin yadına düşdüm,
Eşqin oduna düşdüm,
Meyvə kimi yetişdi,
Dilimdə bir söz dəydi.

Dedim , o sözü dedim,
Dedim , o qıza dedim,
Durub cavab gözlədim,
Nə "hə" nə də "yox" dədi.

گۆزلىيمه بير آغ اوز،
بىر جوت قارا گۆز دەيدى،
مېن بىر قىزىن اىچىنده،
گۆزومه او قىز دەيدى.

گۆزوم گۆزوندە قالدى،
ألىيم اوزومدە قالدى،
بىلەم دىيم بو خىالدى،
يوخسا ملک دى ، ندى.

بختىن يادىنا دوشىدوم،
عشقىن او دونا دوشىدوم،
مئيۇھ كىمى يىتىشىدى،
دىلىمده بىر سۈز دەيدى .

دئدىيم او سۈزو دئدىيم،
دئدىيم او قىزا دئدىيم،
دوروب جاواب گۆزلە دىيم،
نە «ھە» نە دە «يوخ» دئدى.

***

***

Sevgi,günəşidi,
Ayrılıq , buludu,
Mən , torpağıyam
Şe'rİN.

سئوگى، گونشى دى،
أيريليق، بولودو،
من، تورپاغى يام
شعرين.

***

***

Hər gecə
Şair ürəyindən
Işıq tək düşür
Şe'r
Varağ'a.

هر گئچە
شاعير اوره يىندىن
ايشيق تك دوشۇر
شىعر
واراغا.

Uçub gəlir
Pərvanə adamlar
Misra- Misra
işıq aparmağa.

اوچوب گلىرى
پروانە آداملار
ميسراع- ميسراع
ايشيق آپارماغا.

YAĞIŞ

ياغيش

Bu yağış
Sənin üzünə
Mənim gözümdən,
Sənin üzündən yağır.

بو ياغيش
سنین اوزونه
منیم گۆزومدن،
سنین اوزوندن ياغير.

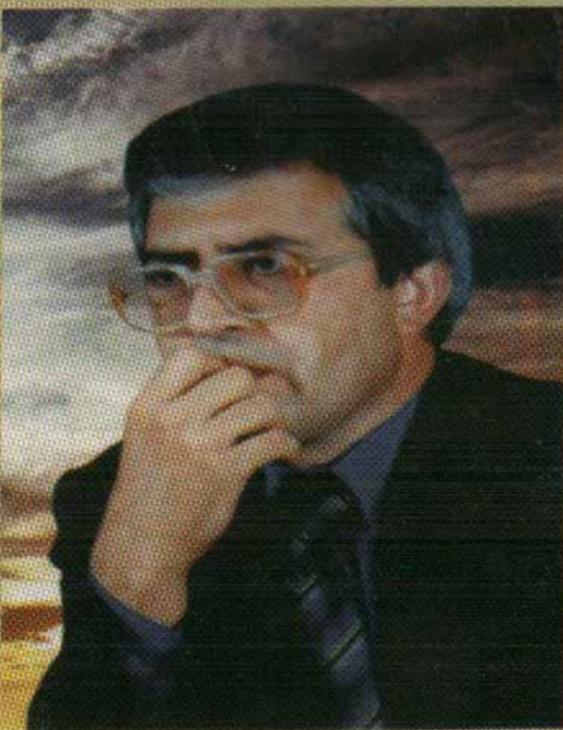
DARDİN ÜZÜN KOÇURURƏM

در دین او زون
کۈچۈرۈرم

Dərd çəkmirəm ki, ay ana,
Ah çəkmə, ahın dağlara.
Dərdin üzün köçürürəm,
Ürəyimdən varaqlara.

درد چكميرم كى ، آى آنا ،
أه چكمه ، آهين داغلارا .
در دین او زون کۈچۈرۈرم،
اوره يىمدن واراقلارا .

HÜSEYN BAĞIROĞLU

Mən çiynimdən
Yerə qoydum dünyani
köçürən . şərifə cəfəri